

Samrådsredogörelse

**Detaljplan för
del av Berga 10:19 med flera, samlingslokal vid Norr-
lidsvägen, Norrliden**

Innehåll

Sammanfattning	4
Samlade synpunkter	4
Bebyggelse	4
Trafik	5
Grönområden och livsmiljö för särskilda arter	5
Markens beskaffenhet och dagvatten.....	6
Inkomna synpunkter	10
Länsstyrelsen i Kalmar län.....	10
Lantmäterimyndigheten	12
Sakägare och övriga privatpersoner	13
Berga koloniträdgårdsförening.....	13
BRF Kalmarhus nr 20 och 21	16
Boende inom bostadsområde Kalmarhus 20 och 21.....	19
Kommunala nämnder, förvaltningar och bolag.....	20
Serviceförvaltningen	20
Räddningstjänst sydost.....	20
Socialnämnden	21
Ledningsägare, andra företag och myndigheter.....	24
Trafikverket	24
Postnord.....	24
Skanova (Telia Company) AB	25
Statens fastighetsverk.....	25
Polismyndigheten.....	25
Svenska kraftnät	26
Region Kalmar län	26
Skogsstyrelsen.....	26
Intresseorganisationer och övriga	27
Framtid Kalmar	27
Privatperson 1	33
Privatperson 2.....	33
Privatperson 3.....	33
Privatperson 4.....	33
Privatperson 5.....	33
Privatperson 6.....	33
Privatperson 7	34
Privatperson 8.....	34
Privatperson 9.....	34
Privatperson 10.....	34

Privatperson 11	34
Privatperson 12	35
Privatperson 13	35
Privatperson 14	35
Privatperson 15	35
Privatperson 16	36
Privatperson 17	36
Privatperson 18	36
Privatperson 19	36
Privatperson 20	37
Privatperson 21	37
Privatperson 22	37
Privatperson 23	41
Privatperson 24	41
Privatperson 25	42
Privatperson 26	42
Privatperson 27	43
Privatperson 29	44
Privatperson 30	44
Privatperson 32	44
Privatperson 33	45
Privatperson 34	45
Privatperson 35	45
Privatperson 36	46
Privatperson 37	46
Privatperson 38	49
Privatperson 39	49
Följande sakägare och likställda har inte fått sina synpunkter tillgodosedda:	50

Sammanfattning

Planförslaget har varit utställt för samråd under tiden 2023-11-08 – 2023-12-04. Förslaget har sänts till berörda myndigheter, förvaltningar, föreningar och till fastighetsägare enligt fastighetsförteckning.

Sammanlagt har 55 yttranden inkommit under samrådet, varav 13 yttranden är från remissinstanserna och 39 från privatpersoner. Det har inkommit ett yttrande från angränsande bostadsrättsföreningar Kalmarhus 20 och 21, ett från Berga koloniträdgårdsföreningen och ett yttrande från ett politiskt parti (Framtid Kalmar). Efter samrådstiden har ett flertal boende inom bostadsområdet Kalmarhus 20 och 21 lämnat gemensam skrivelse för att förmedla att man inte varit delaktigt i det lämnade samrådsyttrande från BRF Kalmarhus 20 och 21.

Inkomna synpunkter gäller främst bebyggelse, ljudmiljön, trafik, grönområden och livsmiljön för särskilda arter, markens beskaffenhet och dagvatten samt fastighetsvärden och kostnader för detaljplanen. Vidare har olika synpunkter inkommit kring sociala perspektiv. Inkomna synpunkter besvaras genom kommunens kommentarer i denna samrådsredogörelse.

Samlade synpunkter

Bebyggelse

Synpunkter på den planerade bebyggelsen gäller främst möjligheten att kunna uppföra ett torn inom en del av planområdet och att stadsbilden kommer att påverkas negativt genom ny bebyggelse generellt och på den aktuella platsen vid Norrlidsvägen.

Ett fåtal synpunkter ger förslag för byggnation av samlingslokal på annan plats (exempelvis vid Vänskapens väg, vid Norrliden centrum eller inom ett industriområde).

Kommunens kommentar: Planområdet är i kommunens strategiska planer sedan tidigare utpekade som utredningsområde för framtida bebyggelse och att vidare utredningar bör ske genom detaljplanering. Planförslaget ger möjlighet att uppföra ny byggnation med en nockhöjd upp till 14 meter, vilket motsvarar cirka 3 våningar inklusive takutförning och är ungefär lika högt som bebyggelsen inom angränsande bostadsområde i norr. Förslag på nockhöjd för torn är 20 meter. Ett torn avläses i ett sammanhang med befintliga byggnader och träd samt tillkommande byggnader. Det innebär att tornet är mer eller mindre synligt beroende på var man står. Detaljplanen möjliggör att tornet kan sticka upp i förhållande till den nya byggnaden, däremot inte i förhållande till existerande bebyggelse.

Planförslaget kommer bidra till att stadsbilden förändras. Denna förändring anses vara av marginell karaktär eftersom grönområdet och träd i norra och östra delen av planområdet kommer att finnas kvar tillsammans med angränsande trädbestånd söder om planområdet. Inom den framtida byggnadsfastigheten är den samlade ytan att uppföra byggnad begränsad till 1770 kvadratmeter, vilket betyder att endast cirka 20 procent av området kan förses med byggnader.

Planuppdraget omfattar endast att utreda planområdets förutsättningar och lämpligheten för ny bebyggelse, inga alternativa platser har utretts.

Ljudmiljö

Ett fåtal privatpersoner samt Berga koloniträdgårdsföreningen uttrycker oro kring ljudstörningar i form av trafikbuller från motorfordon till ny bebyggelse och i form av böneutrop från planområdet.

Kommunens kommentar: Den trafikökning som detaljplanen genererar bedöms som marginell i förhållande till trafiken i övrigt i området. Några gällande riktvärden för trafikbuller bedöms inte komma att överskridas i och med planens genomförande. Planområdets placering i omedelbar närhet till gång- och cykelvägar samt busshållplatser bör även kunna medföra att hållbara färdmedel kommer att väljas i högre grad än personbilar.

I plan- och bygglagen finns det ingen möjlighet att reglera om böneutrop. Jämförelsevis går det inte heller att bestämma om eller när kyrkklockor får ringa. Sådana ljudstörningar hanteras främst via miljöbalken där bedömning om olägenhet föreligger får göras i varje enskilt fall.

Trafik

Ett fåtal privatpersoner och remissinstanser lyfter betydelsen av nuvarande gång- och cykelvägar runt den nya bebyggelsen samt en oro att nuvarande gator samt redovisade parkeringsmöjligheter inte har tillräcklig kapacitet i vardagen och vid högtider.

Kommunens kommentar: Planförslaget och Trafik PM redogör för nuvarande och förväntade trafikflöden och parkeringsbehov i samband med planens genomförande. Närheten till gång- och cykelvägar samt busshållplatser bedöms medföra att hållbara färdmedel kommer att väljas i hög grad. Planförslaget redovisar i text och bild (illustrationer i kapitel 3) att verksamheternas bedömda parkeringsbehov kan tillgodoses inom den framtida fastigheten. Vid särskilda högtider och där man kan anta att allmän platsmark kan komma tas i anspråk, ska det göras en ansökan hos Polismyndigheten. I tätt samarbete med arrangören, Polismyndigheten och Kalmar kommun arbetas det fram ett koncept för att hantera större trafikflöden eller/ och parkeringsbehov för aktuellt område. Eftersom planområdet ligger i nära anslutning till busslinje 405 som har en god turtäthet, anses det finnas möjlighet att kunna hänvisa besökare till parkeringar vid Guldfågeln arena-området eller liknande större parkeringsplatser, som busslinje 405 trafikerar.

Grönområden och livsmiljö för särskilda arter

Ett flertal privatpersoner vill att nuvarande grönområde inte ska bebyggas och anser att grönområdet idag har betydelse för människans hälsa och välbefinnande samt den biologiska mångfalden, vissa hänvisar särskilt till fjärilar, ekoxen och olika fågelarter. Länsstyrelsen efterfrågar bättre bedömningsunderlag avseende planförslagets påverkan avseende arten mindre hackspett.

Ett flertal privatpersoner anser att nuvarande grönområde kan upplevas otryggt och igenvuxet och att planförslaget därför bidrar till att förbättra upplevelsen av trygghet. De anser också att det har tagits hänsyn till planområdets naturvärden i planförslaget.

Kommunens kommentar: I planbeskrivningen redogörs för genomförda naturinventeringar samt natur- och rekreationsvärden inom planområdet och dess omgivning samt hur dessa

förutsättningar har tagits hänsyn till eller kan påverkas genom planförslaget. Kommunens samlade bedömning är att platsen är lämplig för föreslaget ändamål och att det finns i närområdet ett rikligt utbud av olika naturmiljöer och även större sammanhängande gröna miljöer som är allmänt tillgängliga och gynnsamma för rekreation och människors hälsa. Några av dessa gröna miljöer är koloniområdet, ek-miljön strax söder om planområdet, skogspartier mot Norrliden i öster och skogsområden vid Karlssons äng väster om Norrlidsvägen. Inom planområdet bevaras naturområden och värdefulla ekar som är både viktiga för den biologiska mångfalden och för allmänhetens behov av tillgängliga grönområden. Kommunen avser inte att göra ändringar i planhandlingar vad gäller fördelning av kvartersmark och naturområden.

Inför granskningskedet har en utredning och fältbesök gjorts av naturvårdskonsult i syfte att söka tecken på häckning av arten Mindre hackspett samt för bedömning av planområdets värde för arten och eventuell påverkan till följd av exploatering enligt planförslaget. Den samlade bedömningen är att planområdet sannolikt ingår i ett revir, men där varken bohål eller övernattningshål kunde noteras vid fältbesök och således bedöms Mindre hackspett inte häcka här. Däremot är det sannolikt att planområdet nyttjas för att söka föda i. Planförslaget innebär en minskad areal av skog för arten att födosöka i, men denna påverkan bedöms inte medföra att områdets kontinuerliga ekologiska funktion för mindre hackspett försämras i någon påtaglig omfattning. Planhandlingar har uppdaterats i det avseende och i samband med granskningen kommer förnyat samråd ske avseende avverkning av hålträdet (aspen) i centrala delen av planområdet.

Markens beskaffenhet och dagvatten

Länsstyrelsen efterfrågar tydligare redovisning avseende risker kopplade till eventuella föroreningar och dagvattenhantering samt skyfall inom planområdet. Riksbyggen Kalmarhus 20, 21 uppmärksammar om en historik kring tidigare översvämningar och utmaningar för grundläggning av byggnader inom deras bostadsområde.

Kommunens kommentar: Kommunen har efter samrådet utfört en historisk inventering samt en översiktlig miljöteknisk markundersökning. Analyserna visar på att områden med utfyllnadsmassorna har tidigare varit åkermark och att det rör sig om föroreningshalter understigande riktvärdet KM. Resultat från markmiljöundersökningen bifogas och har inarbetats i planhandlingarna. Kommunen gör därmed bedömning att ingen sanering behövs och att det inte finns hinder att exploatera området avseende föroreningsbilden.

Planområdet finns inom kommunalt verksamhetsområde för dagvatten och ledningsägaren Kalmar Vatten AB har gjort bedömning att det inte finns behov av ytor för allmän dagvattenhantering. Efter samrådet har det framkommit kunskap om att det finns en allmän kuppelbrunn i grönområdet som även utgör lågpunkt vid södra plangränsen. Planförslaget har justerats i det avseende att dagvattenbrunnens funktion säkerställs och området numera ingår som allmän platsmark NATUR i detaljplanen. Kommunen har därmed rådgivet över området och avledningen dit.

I nuläget är större delen av planområdet lägre än nivån vid den sekundära avrinningsvägen som finns i norr via Norrlidsvägen. Delar av planområdet kommer därmed kunna få tillfälliga vattensamlingar vid skyfall. Efter regnet kan vattnet dräneras till befintligt ledningsnät. För att säkerställa att det finns ytor som kan hantera tillfälliga vattensamlingar har delar av planområdet säkerställts som naturmark och planbestämmelse har införts om föreskriven marknivå för huvudbyggnad.

Dagvatten från kvartersmark i norr avleds inte till bostadskvarteret norr om bostadsgatan. Naturområden med skyddade träd i söder, norr och öster utgör tillsammans med bostadsgatan i norr sekundära avrinningsvägar vid skyfall. Detta redovisas med blåa pilar i den uppdaterade dagvattenutredningen bilaga 2. Sammanfattningsvis anser kommunen att dagvatten- och skyfallsfrågan är redovisad på lämpligt sett i planförslaget.

Fastighetsvärden och kostnader för detaljplanen

Ett fåtal personer lyfter frågor kring en förändrad prisutveckling av fastighetsvärden i samband med planförslagets föreslagna verksamhet.

Kommunens kommentar: Att bo och verka i en kommun som växer och förtätas innebär att man behöver tåla viss förändring i sin närmiljö. I arbetet med att ta fram förslag till detaljplan har kommunen gjort avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen för att anpassa till befintlig bebyggelse. Detaljplanen har utformats så att delar av befintlig natur sparas, med fokus på de områden där högsta naturvärden finns. Kommunen gör bedömningen att konsekvenserna för de boende och innehavare av kolonilotter i närområdet är i nivå med vad som anses vara normalt vid ett förtätningsprojekt i staden.

Sociala perspektiv

Nästan hälften av inkomna yttranden från privatpersoner lyfter att genomförandet av detaljplanen med en etablering av en samlingslokal och moské skulle berika samhällsmiljön samt främja religiös frihet, dialog, trygghet, gemenskap, integration, solidaritet, kulturellt utbyte och förståelse, jämlikhet, sammanhållning och mångfald. Inkomna synpunkter lyfter även önskemål om en lekplats samt förbättrad belysning i området.

Ett fåtal privatpersoner lyfter en oro över att en etablering av moské på platsen skulle leda till segregation och otrygghet, samt en önskan om att helt slippa religion i en förändrad stadsbild.

Kommunens kommentar: En detaljplan är ett juridiskt styrande dokument som bestämmer hur mark och vatten får användas. En detaljplan styrs utav plan- och bygglagen tillsammans med Boverkets föreskrifter om detaljplan. När en detaljplan tas fram försöker vi att göra den så flexibel som möjligt så att den kan användas under en lång tid och för att kunna hantera att behoven för området ändras. Därför har vi tagit fram ett förslag på detaljplan som tillåter centrumändamål, vilket skulle kunna vara en moské, men det är också möjligt att bygga andra typer av centrumändamål som till exempel kontor, bibliotek, fritidsgård, restaurang eller föreningslokal.

I framtagandet av en detaljplan tittar vi på hur social hållbarhet i det området är sannolikt att påverkas av att den fysiska miljön förändras, utifrån vad vi kan påverka med stöd i plan- och bygglagen. Syftet med detaljplanen är begränsat till att utreda platsens lämplighet för det föreslagna ändamålet. Det innebär till exempel att andra platsers lämplighet för samma syfte inte utvärderas i den individuella detaljplanen. Många faktorer som påverkar huruvida ett område blir segregerat eller bidrar till integration eller ej är inte heller något som vi kan styra i en detaljplan med hjälp av plan- och bygglagen. Ett exempel på en viktig faktor för framgångsrik integration som inte kan styras i plan- och bygglagen är till exempel samverkan mellan kommunen och aktörer som senare nyttjar platsen.

Däremot, som i fallet med Berga 10:19, kan en detaljplan tas fram för att bidra till att:

- *Människor har möjlighet att mötas på platsen, såväl organiserat som i en samlingslokal eller utombus längs gång- och cykelvägar*
- *Platsen ska kännas trygg och det ska vara enkelt att orientera sig, att det ges möjlighet till överblickbarhet och att flera människor rör sig vid platsen förhållandevis spritt över dygnet.*
- *Det är enkelt att ta sig till och från platsen med hållbara resval oavsett om du är ung, äldre eller har en funktionsnedsättning.*

En lekplats planeras ej i området då detta finns i angränsande områden. Inkomna synpunkter gällande belysning har noterats. Gång- och cykelvägen inom området är belyst i enlighet med kommunens standard. Belysning inom fastigheten ansvarar fastighetsägaren för.

Planförslaget har justerats enligt följande:

- Område vid befintlig kupolbrunn i södra delen av planområdet säkerställs som Naturområde. Plankartan och planbeskrivning har reviderats.
- Plankartan och planbeskrivningen har reviderats vad gäller redovisningen av kvartersmarken R. Mindre justering av kvartersmark om 0,5 meter så att slänter och dränering ingår inom del av tillfarten.
- Plankartan har kompletterats med planbestämmelse som reglerar föreskriven markhöjd vid huvudbyggnad, n3.
- Planbeskrivningen har uppdaterats med resultat från miljöteknisk markundersökning.
- Planbeskrivningen har uppdaterats med resultat från inventering av arten Mindre hackspett.
- Minskad prickmark inom norra kvartersmark C₁

Tillkommande eller reviderade utredningar:

- Dagvattenutredning
- Översiktlig miljöteknisk markundersökning
- Bilagor till Naturinventering 2005 bifogas planhandlingarna och tillgängliggörs vid granskningsskedet
- Utredning Mindre hackspett
- Förnyad kapitel 12 § 6 samråd, ansökan dispens hålträd
- Uppdaterad fastighetsförteckning och grundkarta

Inkomna synpunkter

Länsstyrelsen i Kalmar län

Länsstyrelsens synpunkter gällande Hälsa och säkerhet måste beaktas för att planförslaget ska anses vara förenligt med 11 kap. PBL och därmed inte riskera att överprövas. Länsstyrelsen har även rådgivande synpunkter som redovisas som upplysningar vilka kan påverka genomförandet av planen.

Kontroll enligt 11 kap. PBL

Hälsa och säkerhet

Dagvatten

Enligt dagvattenutredningen finns begränsningar i kapaciteten i systemet nedströms planområdet och det föreligger behov av dagvattenåtgärder för att inte detaljplanen ska medföra ökad risk för översvämning. Planområdet ligger lågt i förhållande till omkringliggande mark samt gator. På grund av den avskärmande vägbanken av Norrlidsvägen i väst är den ytliga avrinningen begränsad vid ett skyfall i den riktningen. Vidare framgår att det är viktigt att hårdgjorda ytor inom området höjsätts lägre än byggnaden så att vatten kan avrinna ytlides för att undvika översvämning och fuktskador på hus. Planområdet är idag naturmark och när marken blir hårdgjord minskas platsen för vatten i området. Även efter byggnation kommer relativt mycket naturmark kvarstå men det saknas tydligen reglering i plankartan för att säkerställa att byggnader kommer anläggas högre än befintlig marknivå för att inte skadas av dagvatten eller vid skyfall. Det saknas också reglering för att säkerställa att kvartersmarken kommer kunna avvattnas utan att andra delar inom eller utanför planområdet skadas vid större vattenmängder som till exempel vid ett skyfall.

Förorenade områden

I planbeskrivningen saknas beskrivning och bedömning kring förorenade områden. Kommunen har i planbeskrivningen inget ställningstagande kring förorenade området.

Vid antagande av en detaljplan behöver kommunen säkerställa att så väl tidigare exploaterade som oexploaterade områden är lämpliga för sitt ändamål med avseende på risker kopplade till förorenade områden.

Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver en historisk inventering av potentiella föroreningskällor inom planområdet. Så som nuvarande och tidigare miljöfarliga verksamheter, bebyggelse, utfyllnader och eventuell tippning av avfall, vägar och annan infrastruktur.

Om den historiska inventeringen visar att det kan förekomma föroreningar som kan innebära en risk för människors hälsa, så bör en översiktlig miljöteknisk undersökning genomföras för utredning av föroreningssituationen. Om kommunen, efter en historisk undersökning, bedömer att någon miljöteknisk undersökning inte behövs för att säkerställa markens lämplighet behöver ett sådant ställningstagande motiveras i planbeskrivningen.

Mer information om undersökning av förorenade områden i detaljplaneprocesser finns på EBH-portalens: Fysisk planering och förorenade områden – EBH-portalens.

Betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att genomförandet av detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning krävs därför inte. Länsstyrelsen håller med kommunen om att en MKB inte krävs.

Uppllysningar

Naturvärden

Enligt kommunen har mindre hackspett påträffats och det kan inte utesluta att arten häckar i planområdet. Kommunen behöver därför inventera arten och göra en bedömning av hur arten påverkas av detaljplanen i förhållande till bestämmelserna i 4 § artskyddsförordningen.

Kommunen hänvisar till en översiktlig naturinventering som gjordes 2005. Länsstyrelsen har mottagit inventeringsrapporten men inte bilagorna. Dessa bilagor behövs för att kunna läsa rapporten och göra en bedömning om den inventeringen och det PM som kommunen gjort är tillräckligt.

Kulturvärden

Den planerade exploateringen berör inte någon kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Däremot kommer den skapa en ny monumentbyggnad som blir en tydlig referenspunkt i området.

Länsstyrelsen vill också påminna om att utifall fornlämnings påträffas under markarbeten ska arbetet omedelbart avslutas och länsstyrelsen kontaktas och att detta ska framgå i planbeskrivningen.

Kommentar: Synpunkter kring betydande miljöpåverkan och kulturvärden noteras.

Dagvatten: Planområdet finns inom kommunalt verksamhetsområde för dagvatten. Även om det finns vissa kapacitetsbrister i ledningsnätet längre nedströms så har ledningsägaren Kalmar Vatten AB gjort bedömning att det inte finns särskilda behov av ytor för allmän dagvattenhantering och dagvattnet kan hanteras inom befintligt system. Det beror främst på att det i anslutning till planområdet, på västra sidan av Norrlidsvägen, finns stora grönytor med diken och ytor som tål att översvämmas om ledningsnätet fylls. I och med att aktuellt avrinningsområde är så stort påverkas kapacitetsbristen nedströms relativt lite av det tillkommande flödet från tillkommande hårdgjorda ytor inom planområdet. Efter samrådet har det framkommit kunskap om att det finns en allmän dagvattenbrunn i grönområdet som även utgör lågpunkt vid södra plangränsen. Planförslaget har justerats i det avseende att dagvattenbrunnens funktion säkerställs och närområdet till dagvattenbrunnen regleras som allmän platsmark NATUR. Kommunen har därmed rådighet över området.

I nuläget är större delen av planområdet lägre än nivån vid den sekundära avrinningsvägen som finns i norr via Norrlidsvägen. Delar av planområdet kommer därmed kunna få tillfälliga vattensamlingar vid skyfall. Efter regnet kan vattnet dräneras till befintligt ledningsnät. För att säkerställa att det finns ytor som kan hantera tillfälliga vattensamlingar har delar av planområdet säkerställts som naturmark och planbestämmelse har införts om föreskriven marknivå för huvudbyggnad.

Dagvatten från kvartersmark i norr avleds inte till bostadskvarteret norr om bostadsgatan, utan sker via servispunkt in i ledningsnätet. Naturområden i söder, norr och öster utgör tillsammans med bostadsgatan i norr sekundära avrinningsvägar vid skyfall. Marknivåer inom

naturområden med skyddade träd är relativt låsta eftersom det finns skyddsvärda träd som inte får påverkas. Samtidigt är dessa naturområden säkerställda att kunna leda skyfall ytligt mot den lästa punkten i nordost vid bostadsgatan. Detta redovisas med blåa pilar i den uppdaterade dagvattenutredningen bilaga 2. Sammanfattningsvis anser kommunen att dagvatten- och skyfallsfrågan är redovisad på lämpligt sett i planförslaget.

Föreornade områden: Kommunen har utfört en historisk inventering samt en översiktlig miljöteknisk markundersökning i februari 2024. Inventeringen visar att marken utgjorts av åker- och skogsmark utifrån flygfoton från omkring år 1960 och år 1975 samt enligt den ekonomiska kartan från år 1942. Ingen miljöstörande verksamhet har funnits på platsen eller i angränsande områden till detaljplanen. I nordost har det förekommit rektangulär uppdelning av åkermarken i mindre ytor tydande på odlingslotter. Inom den delen har det påträffats fyllningsjord i den geotekniska undersökningen. Det har därmed valts att utföra översiktlig markmiljöundersökning här för att avgöra om den utfyllda jorden innehåller föroreningar. Analyserna visar på föroreningshalter understigande riktvärdet KM. Det har gjorts analyser avseende metaller, alifater, aromater och PAH. Ingen sanering behövs därmed.

Naturvärden: Inför granskningskedet har en utredning och fältbesök gjorts av naturvårds-konsult WSP i syfte att söka tecken på häckning av mindre backspett samt bedömning av planområdets värde för arten och eventuell påverkan på arten till följd av exploatering enligt planförslaget. Samlade bedömningen är att planområdet sannolikt ingår i ett revir, men där varken bohål eller övernattningshål kunde noteras vid fältbesök och således bedöms mindre backspett inte häcka här. Däremot är det sannolikt att planområdet nyttjas för att söka föda. Planförslaget innebär en minskad areal skog för arten att födosöka i, men denna påverkan bedöms inte medföra att områdets kontinuerliga ekologiska funktion för mindre backspett försämras i någon påtaglig omfattning. Planhandlingar har uppdaterats i det avseende och i samband med granskningen kommer förnyat samråd ske avseende avverkning av hålträdet (aspen) i centrala delen av planområdet. Bilagorna till översiktliga naturinventeringen från 2005 finns tillgängliga till granskningskedet.

Lantmäterimyndigheten

Användning av kvartersmark, C1R med tillhörande text, bör justeras till enbart R. C1-bestämmelse och R-bestämmelse med tillhörande text ska redovisas separat.

Notera att formuleringen på utnyttjandegraden gör det svårt att avstycka södra området till mer än bara en fastighet.

Planen beskriver en befintlig gc-väg som går längs östra plangränsen. Utifrån planhandlingar tolkas att gc-vägen ska vara kvar. En planbestämmelse för gc-väg bör därför läggas till i plankartan.

Planbeskrivning

Under rubrik "Användning av kvartersmark" ändra C1R-bestämmelsen med tillhörande text till enbart R-bestämmelse.

Ev. övriga redaktionella synpunkter skickas direkt till planhandläggare.

I övrigt ingen erinran.

Kommentar: Plankartan och planbeskrivningen ändras vad gäller redovisningen av kvartersmarken R. Synpunkt kring avstyckning noteras, men kommunen gör inga ändringar i planhandlingar i det avseendet. Gång- och cykelvägen längs östra plangränsen avses finnas kvar inom Natur-området, men det sker inga detaljerade regleringar för att kunna ha en flexibilitet att kunna justera sträckningen eller bredden av gc-vägen inom området.

Sakägare och övriga privatpersoner

Berga koloniträdgårdsförening

Berga Koloniområde är den planerade bebyggelsens närmsta granne och som sådan förutser vi att den föreslagna byggnationen kommer att påverka oss kraftigt. Efter dialog med våra medlemmar har vi identifierat ett par punkter där vi uttrycker stark oro för potentiella försämringar. Vi vädjar nu till er att ta hänsyn till våra synpunkter och överväga de förslag vi presenterar nedan.

Synpunkt 1 - Placering av parkering och byggnader samt infart

För oss, som närmaste granne, är det av största vikt att bevara en tydlig skogsridå mellan den planerade bebyggelsen och cykelvägen. Vi värnar om naturen och önskar att så mycket träd och växtlighet som möjligt bevaras. För att uppnå detta föreslår vi en omvärdering av placeringen av parkering och byggnader för att bevara mer av den omgivande naturen.

Vi föreslår också att in- och utfart sker samordnat söderifrån via Norrlidsvägen för att undvika ökad trafik nära koloniområdet. Detta förslag stöds även av representant för det Muslimska trossamfundet, (Informationsmöte 231119, Berga Koloniområde). Ett ökat trafikflöde innebär ökad ljudstörning och avgasutsläpp, vilket kan påverka områdets användning för rekreation och odling.

Synpunkt 2 - Ökat rörelsemönster, bilparkering

Vi ifrågasätter antalet parkeringsplatser i förhållande till de planerade aktiviteterna på den gemensamma samlingsplatsen och moskén. Med en lokal dimensionerad för 700 personer samt 75 parkeringsplatser anser vi det vara viktigt att överväga trafikflödet och parkeringsbehovet, särskilt vid högtider. Vi föreslår att kommunen tar höjd för besökstoppar och ser till att parkeringsytan inte enbart baseras på daglig verksamhet. Vår parkeringsyta som är dimensionerad för 82 kolonistugor och ämnad för vår verksamhet, vill vi inte riskera att våra parkeringsytor tas i anspråk för att lösa en undermålig beräkning och planering av parkeringsbehovet.

Gång- och cykelbanor samt trygghet

Med ökad aktivitet i samlingslokalen, så väl dagtid som kvällstid, förväntar vi oss ett ökat rörelsemönster inom vårt koloniområde. Många besökare förväntas komma från närliggande bostadsområden och därmed använda befintliga gång- eller cykelbanor för att ta sig till moskén. Även busshållplatsen vid Trollbackevägen kommer sannolikt att nyttjas mer. Vi ser starkt behovet av belysning på koloniområdets huvudgator (Parkvägen, Pilvägen och Näktergalsvägen), detta för att skapa trygghet, särskilt under årets mörkaste tider i ett redan utsatt område. Från kommunens sida vore detta ett bra initiativ i ett fortsatt trygghetsarbete.

Synpunkt 3 – Böneutrop och Minaret

Vi ifrågasätter syftet med Minareten om det inte är tänkt att möjliggöra för ansökan om böneutrop i framtiden. Vi motsätter oss närvaron av en Minaret för att undvika möjligheten till böneutrop och för att bevara områdets naturliga ljudmiljö av fågelsång.

Slutsats:

Sammanfattningsvis kommer våra synpunkter att bidra till att minimera störningar för de boende i närområdet och öka tryggheten i Berga -Norrliden. Vi strävar efter att minimera trafikchaos och negativ påverkan på naturen samt bevara den skogsridå som utgör en viktig grönskande lunga i området till gagn för både djurliv, koloniägare och besökare. Vi väddar om att dessa synpunkter beaktas noggrant i planeringsprocessen.

Kommentar till synpunkt 1, 2 och slutsats när det gäller trafik, ökat rörelsemönster, bilparkering, infart, gång- och cykelbanor samt trygghet

Kommunen har i planförslaget säkerställt ett Naturområde och skydd av ett antal träd mellan det nya bebyggelsekvarteret och det nuvarande koloniområdet. På så sätt bedömer kommunen att det har tagits hänsyn till nuvarande naturvärden och allmänhetens tillgänglighet till allmänt grönområde samt att upplevelsen av en grön avskärmning mellan koloniområdet och planerad bebyggelse kan bevaras. Kommunen avser inte att detaljstyra placering av ny byggnation inom den nya kvartersmarken, dels för att verksamheten ska kunna anpassas och byggas utifrån framtida behov. Vidare kan området endast byggas till 25 procent, vilket bedöms motsvara närområdets mera öppna och luftiga bebyggelsestäthet och förhållande mellan andel grönska och bebyggelse.

I planförslagets Trafik-PM redovisas olika överväganden för in- och utfart till planområdet. Norrlidsvägen väster om planområdet har en funktion som integrerat transportrum och ska hantera ett stort trafikflöde av motorfordon samt en av länets största busslinjer, busslinje 405. En in- och utfart direkt från Norrlidsvägen till planområdet har bedömts kunna medföra negativ påverkan på framkomligheten för bilburen motortrafik samt kollektivtrafiken, framför allt vid periodvis förekommande hög besöksfrekvens till planområdet. Kalmar kommun strävar kontinuerligt efter att underlätta för att fler ska kunna välja hållbara transportval såsom buss, varför anslutningsalternativet direkt från Norrlidsvägen inte har valts som lämplig anslutning. Planförslagets redovisade in- och utfart vid bostadsgatan som placerats cirka 70 m från stora Norrlidsvägen har av kommunen bedömts kunna periodvis hantera större trafikmängder och även vissa körlängder. Vidare kan nuvarande asfalterade körbanor nyttjas vilket ger samhällsekonomiska fördelar. Planförslaget ändras inte avseende in- och utfart till ny kvartersmark.

Parkeringsstal för en mindre besöksanläggning, som kan vara en föreningslokal (exempelvis Folkets hus), en kyrka eller en moské, bedöms efter de största återkommande (veckovis eller månadsvis) evenemang. Bilparkeringen bör dock inte dimensioneras för besöksstopp för att undvika stora parkeringsytor som stor tomma vid vanliga tider. Vid särskilda högtider och där man kan anta att allmän platsmark kan komma tas i anspråk, ska det göras en ansökan hos polisen. I tätt samarbete med arrangören, Polismyndigheten och Kalmar kommun arbetas det fram ett koncept för att hantera större trafikflöden eller/ och parkeringsbehov för aktuellt område. Vikten av att följa parkeringsanvisningar och att möjliggöra framkomlighet

för utryckningsfordon och räddningstjänst är samma som på alla andra platser i Kalmar. Lag och ordning gäller alltid.

Eftersom planområdet ligger i nära anslutning till busslinje 405 som har en god turtäthet, anses det finnas möjlighet att kunna hänvisa besökare till parkeringar vid arenaområdet eller liknande större parkeringsplatser, som busslinje 405 trafikerar.

Planförslaget och Trafik PM redogör vidare för nuvarande och förväntade trafikflöden i samband med planens genomförande. Norrlidsvägen utgör en genomfartsgata med höga trafikflöden och det kan därmed finnas risk för bullerstörningar och även luftföroreningar främst från biltrafiken från denna väg. Bostadsgatan mellan bostadskvarteret och planerad samlingslokal används idag i begränsad omfattning, dvs. av kvarterets boende, besökare till pizzeria och koloniträdgårdsföreningen. Planförslaget bedöms medföra en ökning av motorfordonstrafik på cirka 160 fordon per dygn på bostadsgatan. Vid vissa korta perioder (exempelvis evenemang eller vid högtider) kan det bli cirka 100 - 450 fordon per timme på denna delsträcka. En ökning av motorfordonsrörelser medför generellt en viss ökning av buller och utsläpp till luft, men ökningen bedöms i det här fallet som marginell i förhållande till trafiken i övrigt i närområdet. Planområdets placering i omedelbar närhet till gång- och cykelvägar samt busshållplatser bedöms även kunna medföra att hållbara färdmedel kommer att väljas i högre grad än att personbilar används som skulle kunna ge upphov till störningar. Planens genomförande har bedömts att inte medföra att miljö kvalitetsnormen för luft kommer att överskridas.

För bostadsgatan uppmättes en medeldygnstrafik på 158 fordon på en vardag år 2023 och en genomsnittlig hastighet på 23 km/h, men det saknas bullerkartering då både trafikmängd och hastighet är så låga. Avståndet mellan närmaste kolonistuga och ny infart från bostadsgatan till planerad bebyggelse är cirka 40 meter. Vid planens genomförande förväntas det ske en ökning av motorfordonstrafik på bostadsgatan med cirka 25 procent. I Boverkets beräkningsmodell "Så mycket bullrar vägtrafiken" (2023), är den lägsta angivna trafikmängden 900 ADT och vid ett lägsta redovisade avstånd 70 meter från bullerkällan och 40 km/h uppnås långt under 50 dBA. Både hastigheten och antal fordon bedöms vara lägre än angivna värden ovan. Kommunen gör sammantaget bedömningen att planförslaget inte medför att gällande riktvärden kommer att överskridas vid närmaste bostadshus i norr.

Som i alla situationer och utbyggnadsdelar likväl som i denna detaljplan, behöver kommunen tillgodose medborgarnas behov av infrastruktur. När vägar nyttjas i högre utsträckning krävs trygghetsskapande åtgärder såsom belysning och annat underhåll, vilket dessutom bidrar till en hållbar stad när invånarna kan gå, cykla eller åka kollektivtrafik till sina arbetsplatser, skolor eller annat. Planförslaget redogör för nuvarande och framtida trafikflöden på berörda gator, passager över Norrlidsvägen och vid nya infarten till planerade bebyggelseområdet samt tillgängligheten till gång- och cykelvägar och kollektivtrafiken. Kommunen anser därmed att förutsättningar och konsekvenser för besökare och personer som passerar planområdet är tillräckligt redovisade i planhandlingarna.

Belysning av vägar inom koloniområdet saknar koppling till aktuellt planförslag. Berga koloniträdgårdsförening bör ta kontakt med kommunledningskontoret med ansvar för arrendetalet för koloniområdet.

Kommentar till synpunkt 3 – Minaret och böneutrop

Planförslaget medger en möjlighet att uppföra högre byggnation/torn inom mindre del av planområdet. Här ska det vara möjligt att utforma byggnation av skulptural karaktär. I plan- och bygglagen finns det ingen möjlighet att reglera om och i så fall när en minaret får

uppföras eller om den får ha böneutrop. Jämförelsevis går det inte heller att bestämma om eller när kyrkklockor får ringa. Det finns inte heller bestämmelser i plan- och bygglagen eller Boverkets föreskrifter som identifierar en byggnad som minaret. Därför använder vi oss i detaljplanen utav centrumändamål, besöksanläggning och torn. Ljudstörningar som kan uppkomma vid tillställningar från samlingslokaler, restauranger, konserthus, besöksanläggningar eller inom bostadsområden hanteras via miljöbalken och där har kommunen tillsynsansvar och hanterar aktuella, platsrelaterade ljudstörningar som ett särskilt ärende.

Se även kommunens kommentarer i avsnitt Sammanfattning-samlade synpunkter i början av samrådsredogörelsen.

BRF Kalmarhus nr 20 och 21

*De bostadsrättsföreningar ovan har lämnat gemensamt yttrande varav dock endast Kalmarhus 20 bedöms vara berörd fastighetsägare enligt fastighetsförteckningen. BRF Kalmarhus nr 22 återkallade sitt yttrande. Efter samrådstiden har ett flertal boende inom BRF Kalmarhus 20 och 21 inkommit med särskilt skrivelse

Vi motsätter oss ett bygge av samlingslokal på utpekad plats då detta är det enda någorlunda sammanhängande grönområdet/motionsrundan i hela Berga-Norrliden-området. Det går inte att jämföra med ”parkerna” som egentligen enbart består av stora gräsytor, några träd och en lekplats. Det är betydligt svårare att återskapa ett grönområde än att välja en annan plats för en byggnad.

Varför väljer man inte att bygga samlingslokalen i Norrliden centrum där det redan är bebyggt och det finns stora outnyttjade ytor t.ex.?

Grönområdet bidrar utöver ekosystemtjänster och biologisk mångfald även till social hållbarhet – det har visat sig vara extra viktigt med grönområden i socioekonomiskt svaga områden då det bidrar till att utjämna skillnaden mellan socioekonomiskt svaga och starka grupper. Forskning visar att det bör ligga max 300 meter ifrån hemmet för att användas ofta. Detta kan kopplas till mål 3 God hälsa och välbefinnande, 10 Minskad ojämlikhet, 11 Hållbara städer och 15 Ekosystem och biologisk mångfald av de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030. I etappmålet God bebyggd miljö ingår även integrering av stadsgrönka och ekosystemtjänster i urbana miljöer.

Grönområden främjar hälsa och välbefinnande, Boverket skriver följande om grönområden:

- blodtrycket sjunker, pulsen går ned och halterna av stresshormonet kortisol i blodet minskar
- stärka korttidsminnet och motverkar demens
- stimulera till fysisk aktivitet som motverkar övervikt, hjärt- och kärlsjukdomar, diabetes, psykisk ohälsa samt vissa former av cancer
- stimulerar barns lek och hälsa.

Grönområdet skapar en lugn oas där människor kan komma bort från biltrafiken, dvs. både buller och luftföroreningar.

Grönområdet/motionsrundan nyttjas dagligen av dem som bor i området. Även rörelsehindrade t.ex. rullstolsburna, äldre med rullatorer, synskadade osv. som dessutom inte har samma möjligheter att ta sig ut i skogen – vilket kan kopplas till mål 11.7, inkluderande och tillgängliga grönområden och offentliga

platser, i synnerhet för kvinnor och barn, äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Därför borde det snarare satsas på belysning runt hela motionsrundan runt Berga koloniområde, även vid längan längs med Trollbackevägen så att det är möjligt att motionera även när det är mörkt och tryggheten ökar.

Parker som bara består av stora gräsytor kan inte ersätta en motionsslinga med omgivande träd och grönska.

Grönområdet gör området mer attraktivt även för människor som inte bor i området, och rundan runt Berga koloniområde kan nyttjas av alla oavsett kön, ålder och om man utöver en religion eller inte osv.

Att förstöra det befintliga grönområdet och bygga på utpekad plats skulle försämra möjligheten till motion, hälsa och välbefinnande för människorna i området.

Det skulle leda till ökad trafik vilket ger ökade luftföroreningar och högre ljudnivå/buller i området samtidigt som man tar ner växtlighet som fungerar som barriär.

Med ökad trafik medföljer även ökad risk för barnen som tar sig över vägen eftersom det finns få övergångsställen och hastigheten är 60 km/h.

En samlingslokal bidrar även till en ökad mängd folk som rör sig i området - har man tänkt på trygghet och säkerhet för dem som bor i området?

Riksbyggen Kalmarhus 20, 21 är utöver ovanstående även bekymrade för att om man bygger på grönområdet Berga 10:19 så kan det leda till konsekvenser som:

- Bostadsrättsföreningarna fick problem med att andra använder gästparkeringarna på föreningarnas parkeringar när det byggdes bostadshus mittemot, hur blir det nu om parkeringarna som är tänkt att byggas inte räcker till och om personer eventuellt inte nyttjar kollektivtrafiken i den utsträckning man hoppas på?

- Belastningen på våra utfarter vid övergångsställen kommer att öka drastiskt.

- Det finns en historik med översvämningar på området.

- Byggnader och balkonger har sjunkit i samtliga föreningar, vilket har förvärrats sedan man började bygga mer i området (särskilt vid Kalmarhus 20).

- Problem med dagvattenhantering har medfört att det har behövts göras större investeringar i vattenledningar och pumpar på de tre föreningarnas område. Osäkert om det kommer räcka till om det blir ännu mer hårdgjorda ytor och färre träd/buskar i området.

Kommentar placering av samlingslokal inom grönområde: Planförslaget har utformats så att delar av grönområdet med skyddsvärda träd kommer att finnas kvar i nordväst och längs med gång- och cykelvägen i öster. I anslutning till planområdet föreslås inga förändringar för grönområdet i söder eller för hela koloniområdet i öster eller för skogsområden väster om Norrlidsvägen. Möjligheten att kunna motionera och röra sig längs med och mellan grönområden Berga-Norrliden bedöms därmed finnas kvar vid planens genomförande. Kvarvarande grönområden inom planområdet och dess omgivning bedöms även i fortsättningen kunna

bidra till olika ekosystemtjänster, välbefinnande och den biologiska mångfalden. Planuppdraget för en ny samlingslokal omfattar aktuellt område då det i kommunens övergripande planer har varit utpekad för bebyggelse sedan tidigare. Planuppdraget omfattar endast att utreda planområdets förutsättningar och lämpligheten för ny bebyggelse, inga alternativa platser har utretts.

Befintliga gång- och cykelvägar längs Norrlidsvägen i väst och norr samt mot koloniområdet är försedda med belysning. Gång- och cykelvägen på norra sidan längs Trollbackevägen saknar belysning, men det utgör en fråga som inte berör den aktuella detaljplanen, utan utgör ett behov som generellt behöver hanteras.

Kommentar luftföroreningar och buller: Kommunen har upprättat ett särskilt Trafik PM för att belysa nuvarande och förväntade trafikflöden i samband med planens genomförande. Norrlidsvägen utgör en genomfartsgata med höga trafikflöden och det kan därmed finnas risk för bullerstörningar och även luftföroreningar från biltrafiken. Bostadsgatan mellan bostadskvarteret och planerad samlingslokal används idag för kvarterets boende, besökare till pizzeria och koloniträdgårdsföreningen. Planförslaget bedöms medföra en ökning av motorfordonstrafik på cirka 160 fordon per dygn. Under vissa korta perioder (exempelvis evenemang eller vid högtider) kan det bli cirka 100 - 450 fordon per timme på denna delsträcka. En ökning av motorfordonsrörelser medför generellt en viss ökning av buller och utsläpp till luft, men ökningen bedöms i det här fallet som marginell i förhållande till trafiken i övrigt i området. Planområdets placering i omedelbar närhet till gång- och cykelvägar samt busshållplatser bedöms även kunna medföra att hållbara färdmedel kommer att väljas i högre grad än att personbilar används.

Planens genomförande har bedömts inte medföra att miljö kvalitetsnormen för luft kommer att överskridas.

Enligt aktuell bullerkartläggning redovisas vid närmaste bostadsbus på fastigheten Täljstenen 14 (BRF Kalmarbus nr 20) som högst cirka 45 dBA ekvivalent ljudnivå idag (jämfört med riktvärdet 60 dBA ekvivalent vid fasad). Trafikbuller uppstår från Norrlidsvägen med 6368 ÅDT vid skyltad hastighet 60 km/h. Även vid en fördubbling av nuvarande trafikflöde på Norrlidsvägen skulle riktvärdet vid fasad klara sig med marginal, då en fördubbling av trafiken ger en ökning av bullernivån med ca 3 dBA. För bostadsgatan uppmättes en medeldygnstrafik på 158 fordon på en vardag år 2023 och en genomsnittlig hastighet på 23 km/h, men det saknas bullerkartering då både trafikmängd och hastighet är så låga. Avståndet mellan närmaste bostadsbus och ny infart från bostadsgatan till planerad bebyggelse är cirka 50 meter. Vid planens genomförande förväntas det ske en ökning av motorfordonstrafik på bostadsgatan med cirka 26 procent. I Boverkets beräkningsmodell "Så mycket bullrar vägtrafiken" (2023), är den lägst angivna trafikmängden 900 ÅDT och vid ett avstånd 70 meter från bullerkällan och 40 km/h uppnås långt under 50 dBA. Kommunen gör därmed bedömningen att planförslaget inte medför att gällande riktvärden kommer överskridas vid närmaste bostadsbus.

Kommentar trygghet: Ett ökat flöde av människor genom ett område anses ur ett trygghetsperspektiv även gagna de boende i området. Kommunen arbetar utifrån BoTryggt2030, vilket är en standard för att bygga säkra, trygga och attraktiva fysiska miljöer. Standarden inkluderar flera riktlinjer kring att befolka platser och att skapa ett flöde av människor. Detta för att bidra till social kontroll genom att människor ska kunna se andra och känna sig sedd eller för att kunna upptäcka eller förhindra eventuella avvikelser eller otrygghet så som till exempel skadegörelse, inbrott och annan brottslighet.

Kommentar parkering, hastighet och kapacitet för Norrlidsvägen samt bostadsutfart:

För besöksparkeringar inom bostadsområdet ansvarar aktuell fastighetsägare, som oftast anlitar bolag som kontrollerar användningen genom parkeringsvakter. Vid särskilda högtider och där man kan anta att allmänna platser kan komma att tas i anspråk, ska det göras en ansökan till polisen. I tätt samarbete med arrangören, Polismyndigheten och Kalmar kommun arbetas det fram ett koncept för att hantera större trafikflöden eller/ och parkeringsbehov.

Eftersom planområdet ligger i nära anslutning till busslinje 405 som har en god turtäthet, anses det finnas möjlighet att kunna hänvisa besökare till parkeringar vid Guldfågeln arenaområdet eller liknande större parkeringsplatser, som busslinje 405 trafikerar.

Planförslagets redovisade in- och utfart vid Norrlidsvägen (bostadsgata) som placerats cirka 70 m från Norrlidsvägen har av kommunen bedömts kunna periodvis hantera större trafikmängder och att det finns en lämplig kölängd.

Nuvarande utformning av Norrlidsvägen med övergångspassage intill busshållplatserna bedöms av kommunen följa det gällande regelverket både vad gäller nuvarande och framtida trafikmängder och kölängder. På sikt planeras ombyggnation av busshållplatser eftersom bussarna ska bytas till ledbussar med längre fordonslängd.

Kommentar dagvatten/grundläggning: Inom bostadskvarteret i norr och delar av planområdet finns organiska jordlager som kan medföra vissa åtgärdsbehov avseende grundläggning för byggnation. Kalmar kommun har därför gjort särskilda markundersökningar inom detaljplanarbetet och redovisat rekommendationer för framtida bebyggelse i planförslaget. Det har även upprättats en särskild dagvattenutredning med anledning av att andelen hårdjord yta vid planförslagets genomförande kommer att öka och för att dagvattenhantering generellt ska redovisas vid detaljplanering. Planförslaget redogör för möjligheten av lokalt ombändertagandet inom planområdet och kapacitet av dagvattenledningsnätet. Planområdet har utformats med ytor för lokalt ombändertagande. Enligt Jordabalken får ingen avledning av dagvatten ske till angränsande fastighet. Översvämningsproblematik inom fastigheten Täljstenen bedöms utgöra en lokal problematik baserat på förhållande jordarter och ett begränsat enskilt ledningsnät inom fastigheten. Dagvatten från föreslagna kvartersmark söder om bostadsgatan avleds inte till bostadskvarteret i norr.

Boende inom bostadsområde Kalmarhus 20 och 21 – lämnade in skrivelse efter samråd tidens slut

Vi som bor i bostadsrättsföreningen Kalmarhus 20 och 21 är djupt besvikna över styrelsens agerande rörande yttrandet i detaljplanen för den framtida samlingslokalen/moskén. Vi känner oss överkörda då styrelsen inte har förankrat sitt yttrande hos oss eller kontaktat någon av oss berörda som medlemmar för att höra vår åsikt. Det är högst aktuellt i en sån här fråga att höra våra röster som boende och medlemmar i föreningen, särskilt med tanke på att yttrandet är signerat med allas lägenhetsnummer!

Yttrandet är inte bara felaktigt utan bygger också på flera grundlösa påståenden. Det framstår som ogenomtänkt och svepande, vilket inte gagnar någon och kommer aldrig att tas på allvar när den når högre instans! Det är uppenbart att det behövdes mer eftertanke innan yttrandet skickades in till kommunen. Dessutom saknar den viktiga detaljer och röster från de som faktiskt är positiva till en samlingslokal/moské i området!

Vi är dessutom oroade över styrelsens antydan om att en ny bebyggelse, i detta fall en moské, skulle medföra ökad otrygghet. Ett sådant påstående är oacceptabelt då det saknar grund och endast bygger på spekulativa teorier. Att använda sådana ogrundade och oseriösa påståenden i ett officiellt yttrande till kommunen är högst olämpligt och skadar föreningens rykte. Vem vill bo här när vi inte klarar av att vara sakliga i sådan här frågor? Förutom vår besvikelse över det felaktiga yttrandet är vi även frustrerade över styrelsens brist på förankring hos oss, de faktiska medlemmarna i föreningen. Styrelsen har en skyldighet att föra vår talan i beslut som berör oss alla, och detta kan inte ske utan vår medverkan. Det är beklagligt att både tidningar och kommunen nu får intrycket att vi alla stödjer styrelsens yttrande, vilket inte är fallet.

Vi vill också påpeka att det finns många medlemmar som inte bara är missnöjda över styrelsens agerande utan också ser behovet av moskén. Detta är en grundläggande sten i att faktiskt värna religionsfriheten för oss alla oberoende bakgrund! Detta perspektiv har inte kommit fram i styrelsens yttrande och är viktigt för många av oss som bor i bostadsrätterna.

Därför ber vi er vänligen men bestämt att ta ert ansvar och korrigera de felaktigheter som framkommit genom att ta tillbaka yttrandet och rätta till det! Det är särskilt viktigt att rätta till det stora felet om att vi alla stödjer det som framförts i ert yttrande. Vi som undertecknar detta brev tar starkt avstånd från styrelsens agerande och har inte givit vårt medgivande till något som framförts i yttrandet. Om styrelsen inte tar sitt ansvar kommer vi personligen att kontakta både kommunen och tidningarna för att förmedla vår syn på situationen. Vi hoppas att detta inte blir nödvändigt.

Kommentar: Noteras.

Kommunala nämnder, förvaltningar och bolag

Serviceförvaltningen

Serviceförvaltningen vill uppmärksamma att det på delar inom det markerade området finns parkslide. Dels finns det ett större sammanhängande område, dels en plats med enstaka plantor invid GC-vägen i sydöstra delen. För att förhindra spridning är det av stor vikt att serviceförvaltningen kontaktas vid arbeten i dessa områden.

Svar enligt servicenämndens delegationsordning A.6 Yttrande i detaljplaneärende som följer av program/översiktsplan.

Kommentar: Noteras. I planbandingar har det nämnts att Parkslide förekommer och behöver hanteras vid genomförandet av planen.

Räddningstjänst sydost

Åtkomlighet för räddningstjänsten:

1. För att underlätta släckangrepp och minimera insatstiden bör räddningsfordon komma så nära byggnadernas entréer att man inte behöver dra slang och transportera materiel mer än 50 m. Dessutom bör gångavståndet vara högst 50 m om nödutrymning avses ske med bärbara stegar.

2. Räddningsväg ska anordnas om det befintliga gatunätet inte ger tillräcklig åtkomlighet för räddningsinsats eller för utrymning med räddningstjänstens stegutrustning. En räddningsväg:

- a. ska ha en fri höjd på minst 4 meter.
- b. ska ha bärighet motsvarande angränsande vägnät eller tåla ett axeltryck av 100 kN.
- c. bör vara försedd med ett hårdgjort ytlager av grus, asfalt eller motsvarande. Hårdgjorda gräsmattor rekommenderas inte.
- d. ska ha en körbandbredd på minst 3 meter på raksträckor
- e. ska ha en längslutning på max 8 %, tvärfall 2 % och vertikalradien (konkav eller konvex) minst 50 meter.
- f. ska ha en inre radie i kurvor på minst 7 meter och det bör finnas sådan breddökning och hinderfritt sidoområde före, genom och efter kurvan så att stegfordon kan framföras.
- g. ska markeras med standardiserad skylt.
- h. ska underhållas och snöröjas. Exempel på underhåll är skötsel av träd som kan hindra stegresning.
- i. bör ha angöringen i anslutning till byggnadens adress.

3. För de utrymmen där alternativ utrymningsväg utgörs av fönster med hjälp av räddningstjänsten och där avståndet mellan mark och fönsterkarm överstiger 11 m krävs maskinstege. I dessa fall ska uppställningsplats för stegfordon anordnas enligt nedan: En uppställningsplats för stegfordon:

- a. ska inte luta mer än 8,5 % i någon riktning.
- b. ska vara förlagd utanför ytterkant av balkonger som ska kunna nås med maskinstege, dock högst 9 meter från husväggen.
- c. ska vara minst 5 meter bred och 12 meter lång.
- d. ska underhållas och snöröjas på samma sätt som räddningsvägen.
- e. Ska ha samma bärighet som räddningsvägen.

Brandposter:

4. Brandpostnätet ska uppfylla gällande normer.

Kommentar: Noteras. Detaljplaneförslaget bedöms följa ovanstående krav från räddningstjänsten, detaljerade ytor för räddningstjänstens åtkomlighet bevakas i samband med bygglov. Utredning kring brandposter har påbörjats.

Socialnämnden

Socialförvaltningen yttrar sig avseende sitt ansvar att ur social synpunkt bidra till en ändamålsenlig god livsmiljö, som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper. Enligt Socialtjänstlagen har socialnämnden ansvar att delta i samhällsplaneringen.

Möjligheter behöver skapas för samtliga invånare att engagera sig i förening och gemenskap. På den aktuella platsen möjliggörs för att en eventuell moské ska byggas. I socialnämndens arbete för att alla ska känna inkludering och kunna utöva vilken religion man vill så behöver det även tillgängliggöras fysiska förutsättningar för detta. Argument för annan lokalisering av ny moské finns det ingen motivering för ur nämndens ansvar och perspektiv. En social konsekvensanalys har genomförts inom plan- och bygglagens ramar och beskrivs i samrådshandlingarna.

I närområdet till den föreslagna platsen bor människor som kommer att ha närhet till sin moské och därmed på ett tillgängligt sätt kan känna gemenskap och möjlighet att utöva sin tro. I angränsande områden till detaljplanen finns också blandad bebyggelse med både hyresrätter, bostadsrätter och villaområden. I ett av de angränsande kvarteren i området Norrliden är bostadssegregation konstaterad och identifierande problem finns avseende att många människor där har sämre levnadsvillkor än andra. Att arbeta nära trossamfunden är ett viktigt arbete för socialnämnden i just det avseendet. I ordinarie verksamhet görs integrationsinsatser och samarbeten skapas med samtliga trossamfund i Kalmar, varav Muslimska trossamfundet är en part. Socialnämnden arbetar förebyggande för att motverka utsatthet och lägger stor vikt i det relationsskapande arbetet, vilket skapar grund för förtroendefulla relationer och gör att människor kommer vidare och livsvillkoren förbättras. Omfattande insatser görs i Kalmar som syftar till att möta upp omotiverade skillnader.

*Vid beslutstagandet av socialnämndens yttrande enligt § 128 på mötet den 28 november 2023 gjordes ett antal överläggningar och protokollsanteckningar enligt följande:

Överläggning

Patrik Olsen (M) framför att Kalmaralliansen kommer att inge en protokollsanteckning. De anser inte att förslaget främjar integrationen i området.

Curt Gustafsson (SD) anser inte att förslaget främjar integrationen, tvärtom så främjar det segregationen. Skriftlig reservation mot beslutet kommer att inges.

Nasim Malik (S) anser att förslaget främjar integrationen och är en positiv signal för att religionsfrihet råder i Sverige.

Ordförande Roger Holmberg (S) framför att majoriteten ställer sig bakom förvaltningens förslag till yttrande.

Beslut

Socialnämnden antar upprättat förslag till yttrande och överlämnar det till samhällsbyggnadskontoret.

Protokollsanteckning

Kalmaralliansen (M, L, KD), genom Patrik Olsen (M), inkommer 2023-11-30 med följande protokollsanteckning:

”Risker med Mosképlacering i Norrliden:

Enligt teorier inom samhällsvetenskapen, som analyserar majoritetsbefolkningens beteenden på bostadsmarknaden, finns det potentiella risker med att placera en moské i Norrliden. Dessa teorier hävdar att inflyttning från synliga minoritetsgrupper kan trigga beteenden såsom flykt eller undvikande bland majoritetsbefolkningen. En sådan utveckling kan leda till ökad segregation och minskad social sammanhållning, då människor tenderar att undvika områden där de känner sig osäkra eller där förändringar upplevs som negativa för deras livsstil. Norrliden, som redan upplever en viss grad av inhemskt undvikande, står inför betydande överväganden angående hur placeringen av en moské kan påverka den sociala dynamiken och integrationen. Risker för att boendesegregationen förstärks i hela Kalmar är påtaglig, och därför är det av stor vikt att noga diskutera och analysera hur sådana förändringar kan påverka samhällsstrukturen och samlevnaden för att säkerställa en harmonisk och integrerad samhällsutveckling.

Utöver dessa överväganden är det också av betydelse att lyfta fram de negativa konsekvenserna av att ytterligare bygga bort grönområden i Norrliden. Gröna stråk och grönska är avgörande för samhällets välbefinnande och återhämtning, särskilt i områden med hög social dynamik som Norrliden.

Med hänsyn till dessa faktorer kan det konstateras att det skulle vara fördelaktigt för den sociala hållbarheten i Kalmar om moskén och samlingslokalen övervägdes att placeras på en annan plats. En noggrann och djupgående diskussion och analys av dessa frågor är avgörande för att säkerställa en balanserad och integrerad samhällsutveckling.”

Reservation

Curt Gustafsson (SD) inkommer 2023-11-29 med följande skriftlig reservation: ”Sverigedemokraterna reserverar sig mot det yttrande som socialnämnden har i ärendet som rör Samråd av detaljplan för del av Berga 10:19 med flera vid Norrlidsvägen.

Sverigedemokraterna reserverar sig mot förslaget till detaljplanen innebärande att en Moské byggs i Norrliden. Detta grundar sig på främst på följande skäl:

1. Området för den presenterade detaljplanen för samråd är ett ytterst olämpligt område att exploatera. Redan i den stora detaljplanen för Norra Berga och Norrliden från 1968 framhävs områdets mycket värdefulla naturmark. Även i ännu gällande Översiktsplan från 2013 är området fredat av samma skäl. Detta grönområde består huvudsakligen av ekar och annan lövskog och har ett högt värde som grön lunga längs Norra Vägen och som dessutom harmoniserar väl med angränsande promenad/cykelstråk och koloniområde. Att bevara de gröna ytorna är viktigt både ur livsmiljösynpunkt och folkhälsosynpunkt.
2. Norrliden är ett av de mest segregerade områden i Kalmar. En moské skulle innebära att integrationen försämras ytterligare och skulle inte gynna en utveckling med mindre utanförskap och segregation utan tvärtom spä på den socialt negativa utvecklingen av området.”

Kommentar: Noteras.

Kommentar till protokollsanteckningar: se kommunens kommentarer i avsnitt ”Sammanfattning” och delar som berör bebyggelse, grönområden och sociala perspektiv.

För planområdet finns ingen gällande detaljplan. De angränsande områden som är

detaljplanelagda redovisas i planbeskrivningen och är från år 1967, 1972 och 2017. För angränsande grönområde i söder gäller regleringar i stadsplan från 1967. Området är planlagt för allmän platsmark gatuplantering och det föreslås inga förändringar där. Planförslaget berör inte Norra vägen. För Norrlidsvägen väster om planområdet redovisas i gällande stadsplan från år 1972 reglering som gatuplantering längs med vägen. Aktuellt planförslag berör inte denna planbestämmelse. Översiktsplanen från 2013 redovisar stadsutvecklingsstråk och utredning av bostäder längs med Norrlidsvägen. Vidare hänvisas i ÖP 2013 att intentionerna i den fördjupade översiktsplanen för Norrliden strand ska genomföras. Den fördjupade översiktsplanen för Norrliden strand (FÖP 2011) pekar ut det aktuella planområdet för framtida bebyggelse och att fördelning och utformning av bebyggelse och grönytor ska studeras vidare i detaljplan. Aktuell detaljplan anses överensstämma väl med intentionerna i ÖP 2013 och FÖP 2011.

Ledningsägare, andra företag och myndigheter

Trafikverket

Trafikverket har mottagit rubricerat ärende. Syftet med planförslaget är att möjliggöra för centrumverksamhet och mindre besöksanläggning.

Trafikverkets synpunkter

Planförslaget berör inte statlig infrastruktur. Trafikverket har inget att erinra mot förslaget.

Kommentar: Noteras.

Postnord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbättringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation, gäller även förändringar i befintlig infrastruktur.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommentar: Synpunkter noteras. Inom ramen för detaljplanering är inga detaljer med betydelse för posttjänsten fastställda ännu. Det förväntas bli aktuellt i samband med bygglovshanderingen för framtida bebyggelse.

Skanova (Telia Company) AB

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet. Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga tele-anläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta <https://www.ledningskollen.se>

Kabelanvisning beställs via <https://www.ledningskollen.se>

För ledningssamordning kontakta telia-natforvaltning@teliacompany.com

Kommentar: Synpunkter noteras. Inför granskning har samrått skett kring förändringar av pizzarians servisledning som medförd att den byggbara ytan intill restaurangbyggnaden har utökats.

Statens fastighetsverk

SFV har inga fastigheter inom planområdet och avstår därför från att yttra sig.

Kommentar: Noteras.

Polismyndigheten

Polismyndigheten har ingen erinran eller ytterligare kommentarer till det förslag av detaljplan som presenteras.

Polismyndigheten vill dock uppmuntra ansvariga till att ha i åtanke det trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektivet, för att på så sätt bidra till ett område där de som bor där upplever att den fysiska utformningen bidrar till ökad trygghet.

Polismyndigheten vill även påpeka att vid andra platser där liknande verksamhet bedrivs så har det uppstått påverkan på trafiken med anledning av flertalet fordon som parkerar utanför angivet parkeringsområde, detta som följd av för få parkeringsplatser. Det är därför av vikt att kommunen i samråd med Muslimska trossamfundet i Kalmar bygger så att ett sådant problem inte uppstår.

Kommentar: Dimensionering av parkeringsplatser samt efterlevnad av parkeringsregler är detsamma oavsett var i Kalmar vi befinner oss. Vid större sammankomster och påverkan utöver det vanliga kommer som alltid att krävas ett godkännande av Polismyndigheten i samråd med Kalmar kommun.

Parkeringstal för en mindre besöksanläggning, som kan vara en föreningslokal (till exempel Folkets hus), en kyrka eller en moské, bedöms efter de största återkommande (vecko- eller månadsvis) evenemangen. Bilparkeringen bör inte dimensioneras för besökstoppar för att undvika oproportionerligt stora parkeringsytor som står oanvända övrig tid. Vid särskilda

högtider då man utgår ifrån att allmän platsmark kan komma att tas i anspråk ska det göras en ansökan hos polisen. I tätt samarbete med arrangören, Polismyndigheten i samråd med Kalmar kommun arbetas det fram ett koncept för att hantera större trafikflöden eller/ och parkeringsbehov.

Eftersom planområdet ligger i nära anslutning till busslinje 405 som har en god turtäthet, anses det finnas möjlighet att kunna hänvisa besökare till parkeringar vid Guldägeln arenaområdet eller liknande större parkeringsplatser, som busslinje 405 trafikerar. Vid framtida byggnationer inom planområdet kommer utrymme för aktuella parkeringsbehov hanteras genom bygglov.

Planförslagets redovisade in- och utfart vid Norrlidsvägen (bostadsgata) har av kommunen bedömts kunna hantera större trafikmängder periodvis.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har inga synpunkter. Vi har i dagsläget inga anläggningar eller planerade projekt i närheten av rubricerad remiss.

Kommentar: Noteras.

Region Kalmar län

Region Kalmar län anser att det är positivt att utpekad område ligger i nära anslutning till en av de största och mest vältrafikerade busslinjerna i länet för att möjliggöra hållbara resor. Dock kan kommunen behöva ta höjd för att hållplats Täljstenen bör byggas om då den närmar sig klass A redan nu samt att den då behöver bli fullt tillgänglig. Vid den volym resande som nämns i detaljplanen blir plattformen för smal och den behöver breddas för att uppfylla kriterierna som fullt tillgänglig.

Kommentar: Noteras. Kalmar kommun kommer att se över hållplats Täljstenen. Detta kommer att ske utanför arbetet med detaljplanen.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har inget att invända mot att detaljplanen fastställs enligt samrådsunderlaget men vill påtala vilka konsekvenser projektet kan medföra för naturmiljön.

Skogsstyrelsen bedömer att det i området inte bedrivs något produktionsinriktat skogsbruk. Exploatering av området har därför ingen betydande påverkan på virkesförsörjning till skogsindustrin.

Naturvärden kopplade till skogsmiljön kommer att påverkas negativt men det finns i planområdet inga skyddade områden som Skogsstyrelsen beslutat och inte heller något registrerat område med höga naturvärden. Naturvärden som ännu inte registrerats kan dock finnas i området.

Då planområdet omges av tidigare detaljplanerade områden och ligger i närheten av ett koloniområde, kan det antas ha ett visst värde för rekreation och välbefinnande. Även områden som inte nyttjas frekvent för friluftsliv och rekreation kan ha betydelse för trivsel och upplevelse i bebyggd miljö. Utöver

detta fyller det befintliga skogspartiet en funktion som barriär mot trafikbuller och insynsskydd för det angränsande koloniområdet.

Skogsstyrelsen utgår från att den föreslagna detaljplanen inte strider mot gällande översiktsplan och har inget att erinra mot att den genomförs enligt presenterat underlag.

Kommentar: Kommunen har i planförslaget säkerställt Natur-områden i nordväst och mot nuvarande koloniområde. Vidare har förslag på tillkommande kvartersmark avgränsats på så sätt att det planlagda grönområdet mot Trollbackevägen lämnas orört. Kommunen bedömer därmed att det har tagits hänsyn till nuvarande naturvärden och allmänhetens tillgänglighet till allmänna grönområden på ett lämpligt sätt, samt att det kommer finnas en grön avskärmning mellan koloniområdet och planerad bebyggelse. Som planförslaget redogör så är det aktuella planområdet utpekade i gällande FÖP Norrliden strand för utredning av ny bebyggelse.

Intresseorganisationer och övriga

Framtid Kalmar

En sunnimuslimsk moské i Kalmar är mycket negativ för Kalmar och Kalmars samhällsutveckling!

I Kalmar kommuns planbesked från den 6 oktober 2022 finns följande två anmärkningar. ”I kommunens gällande Grönstrukturplan (2010) är området utpekade som en sumpskog med höga naturvärden för biologisk mångfald.” Underförstått att markområdet skall sparas från bebyggelse eller liknande.

”Enligt SGU består marken av morän och jordarten i grundlager består av kärrtorv med låg genomsläpplighet. Generellt är kärrtorv inte en bra jordtyp att bebygga på eftersom det kan finnas stora risker för sättningar.” Med andra ord är marken direkt olämplig för byggnation av en stor moské som i framtiden kan vara så stor som 1 750 kvadratmeter. Detta är två viktiga punkter som visar på en totalt olämplig plats att bebygga detta grönområde med en moské och samlingslokal på totalt 750 kvadratmeter. I framtiden eller etapp 2 hela 1 750 kvadratmeter.

Enligt den kommunikation som pågått mellan Kalmar kommun och det Muslimska trossamfundet angående detaljplanen framgår det att det är problem med att placera byggnaderna tillhörande moskén, dels på grund av markområdet är alldeles för smalt och att det dessutom finns ledningar i marken som gör det än mer problematiskt. Någon utbyggnad till hela 1 750 kvadratmeter totalt i en andra etapp verkar mycket problematisk eller helt omöjligt. Det är hög tid att tjänstemännen vid Samhällsbyggnadsförvaltningen och politiken drar i handbromsen.

En ny stor moskébyggnad på 1 750 kvadratmeter med en minaret på upp till 20 meters höjd skall inte placeras mitt i ett tätbefolkat bostadsområde. Den skall placeras på en plats där den inte kan störa de boende. Markområdet som Kalmar kommuns socialdemokratiska majoritet erbjudit är ett stort misstag.

Bland de närboende är motståndet kompakt då man befarar stora ekonomiska förluster genom ett minskat fastighetsvärde om denna sunnimuslimska moské

blir verklighet. Samtidigt är oron väldigt stor för att segregationen som redan är påtagligt stor i Norrliden kommer öka ytterligare och att en integration i det svenska samhället kommer bli mer eller mindre obefintlig om den inte redan är det. Riskerna är stora att det kommer starta en ny "white flight" från närområdet med många oönskade konsekvenser och en tilltagande segregation med ett parallellsamhälle i stadsdelen Norrliden som följd. Detaljplanen bör sättas i paus och en utredning starta för att undersöka vilka effekter på integration och segregation som en stor moské kan få inom Kalmar kommun och i Norrliden med närliggande bostadsområden. Men också vilka effekter den kan få på fastighetsvärden i det aktuella bostadsområdet. Det finns flera exempel från andra kommuner som kan studeras i en utredning. Denna utredning skall genomföras innan detaljplanen uppdateras för granskning eller kommer upp i kommunstyrelsen. I annat fall kommer detaljplanen överklagas.

Det muslimska Trossamfundet skriver i sin ansökan om en markreservation för att kunna bygga en moské på 450 kvadratmeter och en samlingslokal på 300 kvadratmeter följande. "En moské utan böneutrop och en samlingslokal ska byggas". En moské utan böneutrop innebär enligt min uppfattning en moské utan minaret! I den föreslagna detaljplanen som nu är ute på samråd existerar inte ordet "moské" en enda gång i handlingarna, däremot finns "samlingslokal" hela 23 gånger i dokumentet. Men det mest pinsamma är att detaljplanen medger att man kan bygga "ett mindre torn" med en maximal höjd på 20 meter. Har man något förstånd så förstår man att kommunens tjänstemän försöker dölja en minaret i detaljplanen med att istället skriva "ett mindre torn" och att dessutom utelämna ordet "moské" för att ersätta det med samlingslokal. Det är nog en av de värsta förfalskningarna jag sett i ett dokument från Kalmar kommun. Ingenstans i kommunens dokument citeras det att Muslimska trossamfundet vill bygga "en moské utan böneutrop". I dokumentet finns vare sig ordet "böneutrop" eller "minaret".

I kommunikationen mellan Kalmar kommun och Muslimska trossamfundet som jag begärt ut kallas det inte någon gång för ett "mindre torn" utan konsekvent för en minaret och hur en minaret kan placeras. En minaret som inte behövs och som inte är nödvändigt för en moské utan böneutrop. Jag anser att ordalydelsen från ansökan om markreservation "moské utan böneutrop" skall föras in i dokumentet/planbeskrivningen och att nedanstående mening från detaljplanen stryks i sin helhet. "Invid byggnaden kan ett mindre torn kunna uppföras med en höjd på maximalt 20 meter och en byggnadsarea på maximalt 20 m²." Dessutom skall plankartan vad det gäller detta mindre torn justeras om höjden 20 meter (h4, 20,0), tas bort helt och hållet från plankartan.

Journalisten Sofie Löwenmark skrev nyligen en artikel i Expressen om kampanjen "Vi Mår Bra" som bland annat samlat in pengar till Muslimska Trossamfundet i Kalmar. "För de män som engagerar sig i projektet och insamlingsarna är till stor del salafister. De är alltså kända för att tillhöra en ultrakonservativ inriktning av islam och uppträder inte sällan som predikanter i salafistiska moskéer och online. I filmklipp från insamlingsmöten runtom i landet ekar ropen Allahu Akbar när unga killar och män fyller lokalerna och gläds över framgångarna."

Det Muslimska Trossamfundet har i sina insamlingskampanjer av pengar för att finansiera markköp och byggnation av en stor moské, använt sig av möjligheten för utlandsbetalningar till föreningen. Det har man gjort genom att annonsera på sociala medier och där ange ett IBAN-nummer för inbetalningar från utlandet men man har även ett PayPal-konto som kan användas för inbetalningar från utlandet. Det har även bedrivits insamlingar i andra länder av de föreningar som ingår i det Muslimska Trossamfundet. I samtal med ledande politiker i Kalmar har även företrädare för Muslimska trossamfundet informerat om att moskén skulle delvis finansieras med utländska medel. De har även visat ett "tårtdiagram" för finansieringen där det även fanns med en "tårtbit" med finansiering från utlandet.

Ändå hävdar företrädare för Muslimska Trossamfundet idag att de insamlade medlen på 11 miljoner kronor kommer från enbart givare i Sverige. Detta är med största sannolikhet en efterhandskonstruktion när kritiken mot utländsk finansiering uppmärksammats. Den socialdemokratiska regeringen initierade redan i juli 2022 en förstudie om utländsk finansiering av trossamfund i Sverige. Enligt TIDÖ-avtalet så skall frågan utredas enligt följande. "En utredning ska se över förbud mot utländsk finansiering av trossamfund och andra organisationer på civilsamhällets område med kopplingar till islamism och extremism samt ta fram förslag om skärpt regelverk och tillsyn när det kommer till sådana organisationers finansiering. I arbetet ska man särskilt beakta intresset av att motverka islamism och radikaliserings och genomföra kartläggning av hur utländsk finansiering av trossamfund och andra utländska kopplingar till församlingar eller andra kulturella, etniska eller religiösa organisationer används för islamistiska och separatistiska intressen. I arbetet ska också ingå att se över vilka åtgärder som kan vidtas för att förhindra att några offentliga medel tillkommer etniskt definierade föreningar eller sammanslutningar som har samre med islamistiska eller separatistiska intressen."

Jag anser att Kalmar kommun skall kräva full insyn i hur det Muslimska Trossamfundet har finansierat det kommande markköpet och byggnationen av en stor moské. För att säkerställa att ingen utländsk salafistisk eller islamistisk finansiering sker som sedan kan leda till att utländska finansörer kommer styra verksamheten vid moskén och i det Muslimska Trossamfundet i Kalmar.

Kalmar Kommuns handlingsplan mot våldsbejakande extremism är tydlig med att inga ekonomiska bidrag eller andra resurser får ges till aktörer som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer (de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män) samt att inte upplåta lokaler till våldsbejakande extremistiska sammankomster. Denna policy antogs den 23 april 2018 av Kalmar kommunfullmäktige och är i allra högsta grad aktuell. Att inte upplåta lokaler till föreningar som inte följer och respekterar rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män, tolkar jag som att Kalmar kommun ej heller skall sälja mark till föreningar som inte lever upp till detta enligt Kalmar kommuns handlingsplan.

De muslimska föreningarna som ingår i det Muslimska trossamfundet som beviljades en markreservation den 25 oktober 2022 har vid ett flertal tillfällen bevisat att de inte följer Kalmar kommuns krav på jämställdhet mellan kvinnor och män. Ett exempel var den högtid som firades på idrottsplatsen vid

Bergavik den 20 juli 2021. Där männen placerades vid mittplan och kvinnorna och barnen placerades 50 meter bakom männen, vid kortsidan av fotbollsplanen.

Allt enligt vad koranen och haditerna föreskriver.

*notis: I yttrandet finns en bild bifogad från något evenemang 20 juli 2021 som kommunen har valt att inte publicera i denna samrådsredogörelse, men fullständig handling finns i ärendesystemet.

”Enligt Abu Hurayra sade Muhammed vid ett tillfälle, att om en kvinna, en åsna eller en hund kommer emellan den bedjande och bönen qibla, blir bönen ogiltig!”

Qibla=böneriktning och kan likställas med riktning mot Mecka

Länk till post på Facebook https://www.facebook.com/hazem.dakel/posts/10158701244544332?ref=embed_post

Dessutom saknade detta möte på Bergaviks idrottsplats ett giltigt tillstånd enligt Polismyndigheten Region Syd.

Ett annat exempel är att fredagsbönen i källarmoskén på Storgatan i Kalmar som drivs av Muslimska trossamfundets medlemmar enbart besöks av män, kvinnor är uppenbarligen inte välkomna enligt källarmoskéns företrädare. Ett annat exempel är att kvinnor tvingas bära slöja för att täcka sitt hår men också hud på övriga delar av kroppen. Ytterligare exempel finns om man läser vad sharialagarna föreskriver angående kvinnor. Hur kan Muslimska trossamfundet och Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Centerpartiet påstå att detta uppfyller Kalmar kommuns krav och handlingsplan på jämställdhet mellan kvinnor och män?

Kalmar kommun begick redan ett ”brott” mot sin egen policy när man beviljade en markreservation för det Muslimska trossamfundet i oktober 2022. Om Kalmar kommun dessutom fullföljer detaljplanen så visar majoriteten i Kalmar kommun att man inte respekterar sina egna antagna policies. Att man är beredd att göra undantag för islam och salafister/islamister. Då faller hela syftet med Kalmar kommuns policy, och det är i så fall enbart lögnaktig symbolpolitik!

Muslimska trossamfundets ansökan om markreservation är minst sagt märklig då den endast innehåller en oläslig namnteckning från någon som företräder föreningen men det finns inget namnförtydligande. Hur har Kalmar kommun kunnat godkänna ansökan överhuvudtaget när vare sig riktiga namnuppgifter eller kontaktuppgifter finns i ansökan. Den borde givetvis avslagits. Att markreservation dessutom var ett vallöfte 2022 från Socialdemokraterna och kommunalrådet Johan Persson (S), bekräftas av att ansökan diariefördes på måndagen den 12 september, dagen efter valdagen 2022. Kalmar kommuns hantering av markreservationen och detaljplanen förstärker bara känslan av bristande kompetens eller ännu värre maktfullkomlighet från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Centerpartiet, i synnerhet de kommunalråd som företräder dessa partier.

Avbryt arbetet med denna detaljplan för del av Berga 10:19. Bristerna i underlagen är alldeles för omfattande.

Kommentar:

I samband med planarbetet har naturvärden, geotekniska förhållanden och bebyggelseskalan i omgivningen undersökts och resultaten från utredningar har inarbetats i detaljplanen. Sammantaget har kommunen gjort bedömningen att befintliga naturvärden har tagits hänsyn till på ett lämpligt sätt och att marken är lämplig för ny bebyggelse avseende grundläggningsmöjligheter och avseende utbredning på marken samt i höjded. Avståndet mellan nuvarande bostadsbus norr om bostadsgatan och det föreslagna bebyggelseområdet för en samlingslokal är cirka 160 meter. Mellan områdena säkerställer detaljplaneförslaget att naturområde bevaras och ett skydd av värdefulla träd, vilket medför att det kommer finnas en synlig avskärmning mellan områdena. Närmaste bostadsbus vid Trollbackevägen i söder ligger inom ett avstånd av cirka 180 meter. Även här finns det ett trädbevuxet grönområde mellan planområdet och bostadsområdet som kommer att finnas kvar.

Det finns inga bestämmelser i plan- och bygglagen eller Boverkets föreskrifter som identifierar en byggnad som minaret. Därför används beteckningar centrumändamål, mindre besöksanläggning och torn i detaljplanen. I plan- och bygglagen går det inte heller att bestämma om och i så fall när en minaret får ha böneutrop, precis som det inte går att bestämma om eller när kyrkklockor får ringa. Aktuellt planförslag har därför inga regleringar i det avseendet.

Planförslaget ger möjlighet att uppföra ny byggnation med ennockhöjd upp till 14 meter, vilket motsvarar cirka 3 våningar inklusive takutformning och är ungefär lika högt som bebyggelsen inom angränsande bostadsområde i norr. Förslag på nockhöjd för torn är 20 meter. Ett torn avläses i ett sammanhang med befintliga byggnader och träd samt tillkommande byggnader. Det innebär att tornet är mer eller mindre synligt beroende på var man står. Detaljplanen möjliggör att tornet kan sticka upp i förhållande till den nya byggnaden, däremot inte i förhållande till existerande bebyggelse.

I närområdet finns olika byggnationer såsom vattentorn, flerbostadsbus vid Trollbackevägen och Alice Babs gata som sticker upp eller har en betydligt högre byggnadshöjd än bostadsområdet norr om planområdet. Ny bebyggelse vid planområdet bedöms medföra en påverkan på stadsbilden eftersom det inte finns bebyggelse där idag, vilket har redovisats i text och visualiseringar i planbeskrivningen. Förändringen anses dock utgöra en vanlig förekommande förändring i tätbebyggda områden generellt och kommunens övergripande plandokument har redovisat intentionen på bebyggelsekomplettering längs Norrlidsvägen.

Finansiering av framtida byggnation utgör ingen detaljplanefråga och kommenteras därför inte. Kostnader för framtagandet av detaljplan är reglerade i plankostnadsavtalet mellan samhällsbyggnadskontoret och kommunledningskontoret.

Att bo och verka i en kommun som växer och förtätas innebär att man behöver tåla viss förändring i sin närmiljö. I arbetet med att ta fram förslag till detaljplan har kommunen gjort avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen för att anpassa till befintlig bebyggelse. Detaljplanen har utformats så att delar av befintlig natur sparas, med fokus på de områden där högsta naturvärdena finns. Kommunen gör bedömningen att konsekvenserna för de boende och innehavare av kolonilotter i närområdet är i nivå med vad som anses vara normalt vid ett förtätningsprojekt i staden.

Kommunledningskontoret tog emot en ansökan om markreservations från Muslimska trosamfundet i Kalmar 2022. Ansökan om markreservations avsåg den del av Berga 10:19 som nu planläggs. Samhällsbyggnadskontoret gjorde en bedömning av ärendet och skriver i sitt yttrande att området bedöms lämpligt för att påbörja ett planarbete eftersom det är utpekats som utvecklingsområde i översiktsplanen. Kommunstyrelsen beslutade att bevilja markreservations.

En detaljplan är ett juridiskt styrande dokument som bestämmer hur mark och vatten får användas. En detaljplan styrs utav plan- och bygglagen tillsammans med Boverkets föreskrifter om detaljplan. Det är inte möjligt att i en detaljplan styra hur till exempel ett företag, en förening, ett trossamfund eller en privatperson väljer att agera eller bedriva sin verksamhet utöver det som gäller mark- och vattenanvändning.

I framtagandet av en detaljplan tittar kommunen på hur social hållbarhet i området kan komma att påverkas om/när den fysiska miljön förändras, utifrån vad vi kan påverka med stöd i plan- och bygglagen. I det arbetet väger kommunen allmänna intressen mot enskilda intressen för att finna lösningar så att syftet med planen kan uppnås på ett ändamålsenligt sätt. I den mån plan- och bygglagen tillsammans med Boverkets föreskrifter om detaljplan tillåter, försöker vi även uppfylla rekommendationer och riktlinjer från andra strategiska dokument som Kalmar kommunen har tagit fram, till exempel Kalmar kommuns funktionsbinderstrategi, jämställdhetsstrategin eller strategin för etnisk och kulturell inkludering.

Strategin för etnisk och kulturell inkludering 2022–2025 fastslår att alla invånare i Kalmar oavsett etnisk och kulturell bakgrund ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter att förverkliga och utveckla sitt vardagliga liv samt känna sig delaktiga i kommunen. Utgångspunkter är att alla invånare ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter till:

- *Arbete och kompetens*
- *Språk och utbildning*
- *Hälsa och välbefinnande*
- *Bostad och bosättning*
- *Social sammanhållning och delaktighet*

Strategin rekommenderar bland annat att kommunen ska verka för att det finns arenor för både spontana och organiserade möten, vilket möjliggörs genom detaljplanens genomförande.

Kalmar kommun har även en Strategi för jämställdhet 2018 – 2024, vars mål är att Kalmar kommuns verksamheter och bolag ska vara kvalitetssäkrade ur ett jämställdhetsperspektiv år 2024. Det innebär att alla kommunens verksamheter ska säkerställa likvärdig service och bemötande, likvärdig myndighetsutövning, likvärdig resursfördelning och en jämställd fördelning av makt och inflytande till alla kvinnor och män, flickor och pojkar oavsett bakgrund och tillhörighet. Strategins fokus är alltså på kommunens och bolagens egna verksamheter.

I Kalmar kommuns handlingsplan mot våldsbejakande extremism står det att ekonomiska bidrag eller andra resurser ej får ges till aktörer som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer och att lokaler inte heller får upplåtas till extremistiska sammankomster. Kostnader för framtagandet av detaljplan är reglerade i plankostnadsavtalet mellan samhällsbyggnadskontoret och kommunledningskontoret och baseras ej på kommunala ekonomiska bidrag. Handlingsplanen åsyftar upplåtandet av kommunala lokaler, vilket inte är relevant i framtagandet av denna detaljplan.

Kalmar kommun ser till att alla lika värde och lägger stor vikt i att kunna samarbeta med en rad aktörer med syfte att främja religionsfrihet, demokrati och mänskliga värden och rättigheter. I samtliga möten mellan företrädare för det Muslimska Trossamfundet och Kalmar kommuns företrädare gällande ett möjliggörande av en moské, har företrädare för det Muslimska Trossamfundet i Kalmar vittnat om vikten av en god dialog med kommunen och hur de anser måna om social hållbarhet för både barn och vuxna.

Framförda synpunkter kring trosuppfattningar, evenemang vid Bergaviks fotbollsplan saknar koppling till aktuellt detaljplaneärende och kommenteras därför inte i denna samrådsredogörelse.

Privatperson 1

Jag vill uttrycka min uppskattning för Kalmar kommuns förslag att möjliggöra för en moské att uppföras i Berga 10:19. Detta är ett värdefullt steg för att främja interreligiös harmoni och berikar samhällsmiljön. Ni är fantastiska.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 2

Jag skulle vilja uttrycka mitt fulla stöd för förslaget att bygga en samlingslokal och möjliggöra för en moské i Berga. Detta skulle skapa en berikande möjlighet för kulturellt utbyte och främja mångfald i Kalmar kommun.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 3

Jag är mycket positivt inställd till Kalmar kommuns förslag att möjliggöra för en moské att byggas i Berga. Detta skulle ytterligare stärka samhällssammanhållningen och solidariteten i vår kommun.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 4

Jag stödjer starkt förslaget om detaljplanen som möjliggör att bygga en moské i Berga. Detta skulle inte bara främja religiös frihet utan också bidra till en större jämlikhet inom religiös tillgång för muslimska invånare i Kalmar kommun.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 5

Jag ville bara ta tillfälle i akt att visa mitt fulla stöd för ert förslag att bygga en samlingslokal och möjliggöra för en moské att uppföras i Berga. Detta visar på Kalmar kommuns inkluderande och toleranta värderingar.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 6

Jag vill uttrycka mitt stöd för förslaget att bygga en moské i Berga. Genom att tillhandahålla en plats för muslimska invånare att utöva sin religion, visar Kalmar kommun sitt engagemang för religionsfrihet och främjar samhällsgemenskap.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 7

Jag vill skicka mitt stöd till er för att uppmuntra byggandet av en samlingslokal och tillåta för en moské att uppföras i Berga 10:19. Detta skulle vara ett positivt steg mot att skapa en inkluderande och mångfaldsbaserad kommun.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 8

Jag är bara positiv och ser fram emot detta! Ert arbete är viktigt och Att möjliggöra för en moské i Kalmar är ett tecken på att staden är angelägen om att främja jämlikhet och inkludering. Det skickar en viktig signal om att alla religiösa och etniska grupper är välkomna och blir respekterade i Kalmar, vilket bidrar till att upprätthålla en harmonisk och sammanhållen samhällsstruktur. Tack på förhand! Och tack för ett bra jobb än en gång! Ser fram emot när allt står på plats.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 9

Bra jobbat! Jag har inte mycket mer att säga än att ni gjort ett fantastiskt jobb! Genom att inkludera möjligheten för en moské i planarbetet visar ni att vi är ett samhälle som värderar inkludering och respekt för alla religiösa grupper. Det kommer främja interkulturell dialog och öka förståelsen mellan olika religiösa och etniska grupper.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 10

Och tack för ert fantastiska jobb! Jag är idag stolt att vara en del av detta samhälle och blir mer stolt när detta vunnit laga kraft! Så här tror jag om framtiden: Moskéen kommer att fungera som en central plats för utbildning och kunskapsdelning om det svenska samhället och som jag förstod det så vill föreningen i fråga samverka med myndigheter och organisationer för ett bättre samhälle. Det här är ju bara positivt! Bra jobbat och nu håller vi tummarna att det går hela vägen. Tack så länge! Nu ser vi fram emot att det här går hela vägen till laga kraft och nu är det här en kamp mellan de som vill demontera det svenska demokratiska fria samhället och de som vill hata människor med annan tro!"

Kommentar: Noteras.

Privatperson 11

Mycket imponerande jobb in gjort! En detaljplan som gör det möjligt för en samlingslokal eller en moské i Kalmar ger möjlighet till kulturell mångfald i staden. Jag är övertygad att detta kommer att berika stadens stadssiluett och bidra

till att skapa en unik, mångsidig och vacker stadsbild. Tack så länge, lyssna inte på de fåtal som hatar frihet där ute.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 12

Mycket bra jobbat! Bara positivt! Detaljplanen möjliggör En moské som kommer fungera som en viktig social och kulturell knutpunkt i området. Det kommer erbjuda mötesplatser och aktiviteter för människor att lära känna varandra och skapa starka samhällsband. Detta kommer bidra till en ökad social sammanhållning och gemenskap. Ser fram emot att det blir klart och hoppas ni inte blir påverkade av alla som ljuger och hittar på där ute! "

Kommentar: Noteras.

Privatperson 13

Mycket stort tack för ett proffsigt jobb! Alla som varit involverade bör få en klapp på axeln över ett genomtänkt arbete! En moské kommer ge möjlighet för människor att söka andlig vägledning och frid. Genom att inkludera möjligheten i planarbetet så kommer utrymmen för meditation, bön och andakt föra att moskén kommer bidra till att främja en balanserad och harmonisk livsstil hos invånarna i vårt område. Vi hörs! Tack så länge! Tänk på att inte bli påverkade av alla gnälliga människor som inte vill ha demokrati och religionsfrihet i Sverige.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 14

Mycket stort tack för ett proffsigt jobb! Alla som varit involverade bör få en klapp på axeln över ett genomtänkt arbete!
En moské kommer ge möjlighet för människor att söka andlig vägledning och frid. Genom att inkludera möjligheten i planarbetet så kommer utrymmen för meditation, bön och andakt föra att moskén kommer bidra till att främja en balanserad och harmonisk livsstil hos invånarna i vårt område.
Vi hörs! Tack så länge! Tänk på att inte bli påverkade av alla gnälliga människor som inte vill ha demokrati och religionsfrihet i Sverige.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 15

Vilket fantastiskt bra och genomtänkt arbete! Jag är övertygad att detta arbete kommer möjliggöra för att Moskén kommer att fungera som en viktig resurs för den gemenskapen i Kalmar.
Utöver att erbjuda bönesalar och religiös utövning, kommer det att ge möjlighet till religiös undervisning, mentorprogram och sociala aktiviteter. Detta kommer att främja en stark och sammanhållen gemenskap och bidra till att

stärka integrationen och relationerna med övriga invånare i staden. Detta är integration på riktigt.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 16

Väldigt nöjd och glad med ert arbete! Det är fantastiskt att se att detaljplanen för moskén i Kalmar går framåt. Detta kommer att erbjuda de muslimska invånarna i staden en värdig och ändamålsenlig plats för att utöva sin tro. Det är viktigt att främja religiös mångfald och inkludering i vårt samhälle, och detta steg i planeringen är ett viktigt steg framåt för att uppnå detta. Tack så mycket.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 17

Tack för ett genomtänkt arbete! Bra jobbat och all kärlek till er som gör detta sakligt! En moské i Kalmar är viktigt av flera skäl. För det första kommer den att erbjuda en plats där muslimska invånare kan samlas för att utföra sina böner tillsammans och därmed stärka gemenskapen och samhörigheten i staden. För det andra kommer det att fungera som en symbol för religionsfrihet och mångfald, vilket är grundläggande värderingar för ett inkluderande och tolerant samhälle och social hållbarhet.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 18

Väldigt glad över det fantastiska arbete ni gjort! Proffsig! Jag tror att en moské kommer kunna erbjuda stöd och resurser för den ungdomen i Kalmar. Genom att erbjuda utbildning, mentorskap och samhällsengagemang tror jag moskén kommer kunna bidra till att forma positiva och engagerade ungdomar samt förebygga socialt utanförskap. Nu håller vi tummarna för att ni fortsätter med detta hela vägen ut! Hoppas ni inte blir påverkade av de som hatar demokrati och religionsfrihet!"

Kommentar: Noteras.

Privatperson 19

Nej till moskébygge i Kalmar (och Sverige)! Efter allt elände som händer i världen ska vi absolut inte främja denna galenskap. Dom har som mål att ta över Sverige & Europa. Och det ska vi absolut inte hjälpa till med. Så nej till moskébygge!!!!

Kommentar: Noteras.

Privatperson 20

Varför bygger ni inte moskén borta där muslimerna bor istället?? Dvs bakom Coop norrliden. Finns massor av plats där utan att behöva köra bort folk och förstöra fin natur. Ska ni ersätta oss som köpt våra bostäder sen när vi ska sälja som lär sjunka i värde när ni byggt er cirkus. Bygg skiten ute vid Snurrom bland hyresbostäder istället. Detta projekt är ju ett stort aprilskämt.

Kommentar: Noteras. Planområdet är i kommunens strategiska planer sedan tidigare utpekade som möjligt bebyggelseområde. Planförslaget ger möjlighet att uppföra ny byggnation och med syftet att kunna ge möjlighet till människor att mötas på platsen, såväl organiserat som i en möteslokal eller utombus och längs gång- och cykelvägar. Inom planområdet bevaras naturområden och värdefulla ekar som kommer att vara tillgängliga även i framtiden. Planuppdraget omfattar endast att utreda planrådets förutsättningar och lämpligheten för ny bebyggelse, inga alternativa platser har utretts.

Privatperson 21

Jag vill här med lämna in min starkaste protest och överklagan mot planerna på att bygga en moské i Norrliden!

Förlorade grönområden kan aldrig återtas. Det är även bevisats att vistas i grönområden har positiva egenskaper på blodtryck, stress m.m. Det finns lediga lokaler på Franska vägen och Pohlhems gatan.

Länkar artiklar

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/stadsutveckling/halsa-forst/grona-omraden/>

"Livsmiljöer med tillgång till grönområden och natur påverkar vår psykiska hälsa och kan bidra till ökad livskvalitet. Gröna livsmiljöer har stor betydelse för att skapa social interaktion mellan olika människor och bidra till gemenskap som i längden påverkar vårt välbefinnande positivt."

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/gronomradens-betydelsefor-en-god-halsa-och-miljo_gy02c306/

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/gronomradens-betydelsefor-en-god-halsa-och-miljo_gy02c306

Kommentar: Naturvärden och påverkan på grönområden har undersökts och redovisats i planhandlingarna. Kommunens samlade bedömning är att platsen är lämpligt för föreslaget ändamål och att det i närområdet och stadsdelen generellt finns ett rikligt utbud och större sammanhängande gröna miljöer som är allmänt tillgängliga och gynnsamma för rekreation och människors hälsa. Några av dessa gröna miljöer är koloniområdet, ek-miljön strax söder om planområdet, skogspartier mot Norrliden i öster, skogsområden vid Karlssons äng väster om Norrlidsvägen. Inom planområdet bevaras naturområden som kommer vara tillgängliga i framtiden och värdefulla ekar skyddas. Kommunen avser inte att göra ändringar i planhandlingar vad gäller fördelning av kvartersmark och naturområden.

Privatperson 22

Jag tillhör den skara som inte motsätter sig att det byggs en moské i Kalmar kommun. Däremot värnar jag om de GRÖNA kvalitéer som Kalmar kommun har och skall värna om.

Framtidens attraktiva städer lockar nya invånare genom mjuka och gröna värden. Kalmar har alla möjligheter att befästa och utveckla dessa tillgångar.

Att planera för moskébygge -Samlingslokal med torn- i ett av Norrlidsvägens gröna oaser är inte lämpligt. De små ädelskogsbestånden i kommunen måste hanteras varsamt och helst bevaras. Den planerade ytan måste betraktas som värdefull grön yta som binder samman stadsdelarna Berga, Norrliden, Ljusstaden och Karlssons Äng.

Utgångspunkt

För att förstå hur Kalmar kommun ämnar hantera sina gröna ytor har jag försökt sätta mig in i kommunens plan - Grönstrukturen i Kalmar - planeringsunderlag för Kalmar stad utifrån ett socialt och biologiskt perspektiv. Antagen av kommunfullmäktige den 29 november 2010, §155.

"Grönstrukturen är en avgörande del i en hållbar stadsutveckling. Ett av syftena med grönstrukturplanen är att öka kunskapen om stadens park- och naturområden genom att inventera, beskriva och värdera parkers och naturområdets värden utifrån ett socialt, rekreativt och biologiskt perspektiv. De utvecklingsförslag som redovisas avser att tydliggöra och utveckla grönstrukturen och därmed visa en planeringsinriktning för en attraktivare stads- och livsmiljö."

Enligt planen skall man utveckla den gröna strukturen genom rörelsestråk för rekreation, så kallade grönstråk, som förbinder parker, naturområden och gröna stadsrum med varandra och stadens bostäder.

Utifrån dessa klara riktlinjer måste Samhällsbyggnadsnämnden komma till insikt om, att ej bebygga Berga 10:19 (Norrliden).

Synpunkt 1 – Värna om biologisk mångfald

I Kalmar stad och dess närområden finns ett rikt växt- och djurliv med en biologisk mångfald som stöds och värnas för framtida generationer. Viktiga delar i strategin för att uppnå inriktningen är att behålla de naturtyper, livsmiljöer och arter som är representativa och unika för Kalmars natur, att vårda och utveckla så kallade spridningsvägar mellan biotoper för att stärka arternas livskraft samt att skydda och främja sällsynta och hotade naturtyper, biotoper och arter.

Följande rapport har lämnats av entomologen Ivan Kruys, boende på Klunkens Backe 3, Kalmar och innehavare av kolonistuga på Berga Koloniområde.

Fjärilar

Under de senaste åren har Ivan Kruys noterat och rapporterat till Artportalen (artportalen.se) minst 80 stor- och minst 40 småfjärilsarter genom att, bl a använda en fjärilsfälla intill lövskogspartiet på Berga 10:19. Dessa insekter är en viktig födokälla för småfåglarna på området.

Ekoxen

Kommunen är angelägen att hjälpa ekoxen att kunna etablera ett fäste på Berga koloniområde. Men den missgynnas av anlagd betong och asfalt alldeles intill Berga koloniområde. Som det är nu utgör lövskogspartiet en buffertzona mot Norrlidsvägen, så också löv- och barrskogen på andra sidan Norrlidsvägen. Det är därför viktigt att skogspartierna blir kvar för ekoxens skull.

Synpunkt 2 – Trafik, infarter och parkering

Omvärldsanalys är viktigt i alla tänkbara samhällsprojekt, både för samhälle och företag.

Visst är det viktigt med cykelbanor och busshållplatser gällande besökare till en moské. Detta saknas inte i anslutning till Berga 10:19. Däremot är det mycket begränsat för många besökande som kommer per bil.

Har man undersökt hur många särskilda högtider då man kan förvänta sig ett större antal besöker som kommer långväga ifrån?

Muslimska högtider har en helt annorlunda dragningskraft jämfört med våra kristna högtider. En moské i Kalmar kommer att betjäna ett stort omland.

Har man tagit erfarenhet av händelsen den 22 april i år, då man firade Eid-festival vid Skälby gård?

Om det inte har skrivit någon händelserapport, bör man uppmana den ansvarige chefen för trafikverksamheten i kommunen, att sammanställa en dito. De trafikvakter som tjänstgjorde den här dagen kan ha värdefulla synpunkter hur man ska hantera både trafikflöde och parkering.

Man måste planera för betydligt fler fordon än vad vi är vana vid!

Synpunkt 3 - Byggnader

De skisser som har presenterats visar samlingslokal, mur och torn. Här kan man ha följande invändningar: Om man inte ämnar ha en minaret, varför ska man då bygga ett torn? Man talar om öppenhet - muren längs med Norrlidsvägen visar snarare motsatsen/slutenhet. Byggnader kan vara mycket provocerande och skapa misstroende/misstänksamhet.

Synpunkt 4 – Alternativ tomtmark

Fastigheten Kalkstenen 1 vid Norrlidsvägen såldes 2012 i ett paket med samhällsfastigheter och hyreslägenheter av Kalmar kommun och Kalmarhem till Rikshem. Sedan har byggnaden Norrlidshemmet rivits och ny har uppförts.

Tomtmarken bredvid det Nya Norrlidshemmet är byggklar och Rikshem planerar för byggnation av bostäder.

Denna tomt skulle vara lämplig för byggnation av moské. Här finns tillfartsvägar och tillräckligt med yta för parkering. Men, framför allt, skulle den förmodligen inte skapa irritation och motsättningar som Berga 10:19 riskerar att göra. Varför inte ta upp en diskussion med Rikshem. Man har ju erfarenhet av bra uppökelse med dem. Betänk- så mycket att vinna!

Slutsats

Kommunen har ju ändrat/för avsikt att ändra ursprunglig plan för Berga 10:19, från bostäder och förskola till kyrka eller samlingslokal med torn. Varför inte sträva efter att ändra detsamma för Kalkstenen 1. Kommunen har visat på att man kan vara flexibel.

I dagens samhällsklimat gäller det att undvika sådant som skapar motsättningar mellan olika grupper. Lyssna av det som sker i FOLKDJUPET!

Kommentar: I kommunens övergripande strategiska planering (Översiktsplan 2013 och ny översiktsplan 2023 som är antagen men överklagad) redovisas kommunens intentioner och avvägningar för markområdet för hela kommunens geografiska utbredning. I en fördjupad översiktsplan (FÖP) redovisas kommunens överväganden och ställningstaganden för

markanvändningen inom mindre geografiska områden. För aktuellt område finns FÖP Norrliden strand från 2011. Grönstrukturplanen som antogs år 2010 utgör planeringsunderlag för kommunens strategiska planering så som ÖP, FÖP men även detaljplan. I både översiktsplanen från 2013 och 2023 samt FÖP 2011 redovisas för ett flertal grönområden längs Norrlidsvägen och för det aktuella planområdet intentionen att utreda möjligheter för ny bebyggelse och samhällsservice längs med Norrlidsvägen. I dessa dokument anges även att fördelning och utformning av bebyggelse och grönytor ska studeras vidare i detaljplan. Aktuell detaljplan anses överensstämma väl med intentionerna i ÖP 2013 och 2023 samt FÖP 2011.

Natur- och rekreationsvärden samt påverkan på grönområden har undersökts i aktuellt planarbete och redovisats i planhandlingarna. Kommunens samlade bedömning är att platsen är lämplig för förslaget ändamål och att det i närområdet och stadsdelen generellt finns ett rikligt utbud och större sammanhängande gröna miljöer som är allmänt tillgängliga och gynnsamma för rekreation och människors hälsa. Några av dessa gröna miljöer är koloniområdet, ek-miljön strax söder om planområdet, skogspartier mot Norrliden i öster och skogsområden vid Karlssons äng väster om Norrlidsvägen. Inom planområdet bevaras naturområden som kommer vara tillgängliga i framtiden och värdefulla ekar skyddas. Kommunen anser inte att göra ändringar i planhandlingar vad gäller fördelning av kvartersmark och naturområden

Kommentar fjärilar och ekoxe: Fjärilarna har tagits i beaktande under planprocessen och finns delvis redovisat i upprättade Natur-PM som utgör underlag till detaljplanen. Inför granskning har kommunen gjort förnyad kontroll av rapporteringar i Ariportalen, där det inte fanns nya uppgifter inlagda. När det gäller Ekoxen anser kommunen att det har gjorts ansträngningar i planförslaget genom att ta hänsyn till och behålla ekarna i norr och utanför planområdet i söder. De öppna gräsytor i norra delen av planområdet, bedöms inte utgöra lämpliga miljöer för ekoxe. Det område anses vara för fuktigt och skuggigt.

Kommentar infarter, trafik, parkering: För beräkning av parkeringsbehov tillämpats kommunens parkeringsriktlinjer som tar hänsyn till framtida byggrätt och vilka målgrupper som anses besöka och trafikerar ett bebyggelseområde. Detta redovisas i planförslaget och framtaget Trafik-PM. Vid ett stort och periodvis återkommande (vecko- eller månadsvis) evenemang som det kan bli vid en mindre besöksanläggning, har kommunen gjort uppskattningen att ett besöksantal kan uppgå till cirka 750 personer, vilket kan betyda att cirka 100 - 450 personbilar angör området. Antal bilar kan variera och beror på i vilken utsträckning besökare samåker eller använder kollektivtrafik alternativt cyklar eller går. Planområdets läge intill kollektivtrafiken och utbyggt gång- och cykelnät bedöms bidra med att flertal personer inte kommer med personbil vid sitt besök.

Bilparkeringar bör generellt inte dimensioneras för besökstoppar för att undvika stora parkeringsytor som stor tomma övriga tider. Vid särskilda evenemang eller högtider då man utgår ifrån att allmän platsmark kan komma att tas i anspråk ska det göras en ansökan hos polisen. I tätt samarbete med arrangören, Polismyndigheten i samråd med Kalmar kommun arbetas fram ett koncept för att hantera större trafikflöden eller/ och parkeringsbehov. Eftersom planområdet ligger i nära anslutning till busslinje 405 som har en god turtäthet, anses det finnas möjlighet att kunna hänvisa besökare till parkeringar vid Guldfågeln arenaområdet eller liknande större parkeringsplatser, som busslinje 405 trafikerar.

Planförslagets redovisade in- och utfart vid Norrlidsvägen (bostadsgata) har av kommunen bedömts kunna hantera större trafikmängder periodvis.

Avseende räddningstjänstens framkomlighet, så finns det möjlighet att kunna ta sig in i området via gång- och cykelvägar intill eller förskaffa sig tillträde om det behövs. Det gäller för alla områden generellt där bilar kan ha parkerats på felaktigt sätt oavsett evenemang eller

vardag. Konkreta lösningar för planområdet avseende räddningstjänstens framkomlighet hanteras i kommande bygglovsprocess.

Kommentar bebyggelse och alternativ tomtmark: I planbeskrivningen redovisas olika situationsplaner och en volymstudie för att i bild kunna förmedla hur olika ytor inom aktuellt område kan komma att bebyggas och vilka områden avses bevaras i nuvarande skick. Bland annat framgår det att framtida bebyggelse och tillhörande parkering kan placeras på olika sätt och hur stor andel inom området avses bebyggas och med vilka funktioner. Det framgår även att allmänna naturområden och träd kommer att finnas kvar. Situationsplanens vita former inom tilltänkta bebyggelseområde avser byggnader, dvs. en större rektangulär byggnad tänkt som en större sammanhängande samlingslokal och en smal men böjd rektangel mot Norrlidsvägen som en kompletterande bebyggelse. Den lilla kvadratiske rektangel symboliserar ett smalt byggnadsverk som avses kunna utgöra en karaktärsbyggnad vars höjd är väsentligt större än sin bredd. Situationsplaner och volymstudien i planbeskrivningen ska kunna ge stöd för att kunna förstå de planbestämmelser i plankartan som reglerar bebyggelsens omfattning och som angetts genom en byggnadsarea och höjddreglering i sifferform. Den konkreta utformningen och placeringen av bebyggelsen inom planområdet kommer att hanteras i senare skede, bygglovet, dvs. när detaljplanen har vunnit laga kraft.

Det finns inga bestämmelser i plan- och bygglagen eller Boverkets föreskrifter som identifierar en byggnad som minaret. Därför använder vi oss i detaljplanen av beteckningar centrumändamål, besöksanläggning och torn.

Planuppdraget omfattar endast att utreda planområdets förutsättningar och lämpligheten för ny bebyggelse, inga alternativa platser har utretts.

För planområdet finns ingen gällande detaljplan och därmed inga regleringar för förskola eller bostäder som anförts i framförda synpunkten. De angränsande områden som är detaljplanlagda redovisas i planbeskrivningen och är från år 1967, 1972 och 2017. För angränsande planlagda områden avses inte ske förändringar av de reglerade markanvändningar.

Privatperson 23

Jag är mycket positivt inställd till Kalmar kommuns förslag att möjliggöra för en moské att byggas i Berga 10:19. Detta skulle ytterligare stärka samhällssammanhållningen och solidariteten i vår kommun.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 24

Jag vill härmed lämna synpunkter på detaljplanearbetet gällande Samlingslokal vid Norrlidsvägen.

1. Utformning av området passar bra in i miljön och kommer att lyfta det idag igenvuxna grönområdet. Det är visserligen just nu gallrat, men med denna detaljplan kommer det få en mer parklik utformning. Det kommer lyfta grönområdet betydligt.
2. Med placering av samlingslokalerna, kommer känslan av ökad trygghet lyfta området, med belysning, gångstråk tvärs igenom och den parklika utformningen.

3. Med ökad rörelse i området, kommer sannolikt även koloniträdgårdsföreningens medlemmar uppleva en ökad trygghet och förhoppningsvis minskad skadegörelse och inbrott.

4. Ett angeläget tillskott till området skulle vara en lekplats, vilket presenterats vid flera tillfällen.

Det skulle verkligen bidra till integration i området.

Kommentar: Noteras. I övrigt se kommunens kommentar vid avsnitt Sammanfattning-samlade synpunkter och rubrik "Sociala perspektiv".

Privatperson 25

Jag ville bara ta mig tid att skicka er ett e-mail och uttrycka min uppskattning för er genomtänkta och inkluderande plan för Berga. Ert initiativ att skapa en samlingslokal och en moské visar på er strävan att skapa en plats där gemenskap och välkomnande känslor blomstrar. Tack för ert engagemang för samhället!

Kommentar: Noteras.

Privatperson 26

Det skulle vara en stor förlust om Berga 10:19 kommer att exploateras. Lövskogen har en naturlig bullerdämpande funktion för koloniområdet och för gång- och cykelvägen som går genom området.

Området utgör en naturlig refug mellan Norrlidsvägen och kolonierna, där det under våren kan höras t.ex. gårdsmyg, grön- och gransångare. Det är onödigt att skövla lövskogen bara för att anlägga flera stora byggnader och en stor asfalterad parkeringsyta, eftersom det säkert finns redan exploaterade ytor som skulle vara mer lämpliga.

Några förslag är: Området vid Vänskapens väg och Björkenäsvägen, där det redan finns en stor outnyttjad parkering. En annan lämplig plats skulle kunna vara där det tidigare låg en fotbollsplan strax norr om förskolan Ögonstenen. Även odetomten vid Dagövägen kan vara ett alternativ bland många andra.

Att offra naturen på Berga 10:19 på religionsfrihetens och vidskeplighetens altare känns fullständigt onödigt då det finns många alternativa platser att bygga på.

Inom området sker bekämpning av parkslide med Roundup. Parkslide växer också vid bryggan på Norrlidsbadet.

Kommentar: Noteras. Planområdet utgör ett område längs Norrlidsvägen som är utpekad för framtida bebyggelse i Kalmar kommunens övergripande planer. Norrlidsvägen har identifierats som en "snabb" genomfartsled där främst framkomligheten för biltrafiken prioriterats i dåtidens stadsplaneringens ideal på 1960-70-talet. Dagens stadsplanering riktar in sig på att omvandla tidigare snabba trafikleder till ett stadsrum med inramande bebyggelse längs gatorna och för att skapa mötesplatser för boende och näringslivet. I den fördjupade

översiktsplanen för Norrliden strand från 2011 finns detta detaljerat redovisat för Norrlidsvägen och det aktuella planområdet. Den aktuella detaljplanen som föreslår ny bebyggelse intill Norrlidsvägen anses därmed stämmer väl överens med målsättningen att kunna uppnå denna stadsomvandling.

Natur- och rekreationsvärden har undersökts i samband med planarbetet och resultat samt kommunens bedömning finns redovisat i planhandlingar. I den norra delen av planområdet och längs gång- och cykelvägen intill koloniområdet finns ett antal äldre ekar, varav några är över 80 cm i diameter och därför räknas som skyddsvärda träd enligt länsstyrelsens definition. För övrigt saknas gamla eller på annat sätt skyddsvärda träd, med undantag för en grov asp med hackspethål. Kommunen har tagit hänsyn till dessa naturvärden och utbredning av bebyggelseområden har styrts bort från skyddsvärda träd och ett särskilt samråd har genomförts med länsstyrelsen om det. Betydelsefulla rekreationsvärden har bedömts saknas inom planområdet, men bedömts finnas vid angränsande områden som koloniområdet och vid skogen vid Karlssons äng väster om Norrlidsvägen. Inom ramen för detaljplanearbetet har även fynd av rödlistade eller på annat sätt naturvårdsintressanta arter undersökts och resultat finns redovisat i planhandlingarna. Inom delar av planområdet och i direkt anslutning till planområdet i öster, söder och väster kommer det att finnas kvar träd och intressanta miljöer för fåglar.

Bullerdämpningen från ett glest skogsparti är i princip försumbar och tas därför inte hänsyn till vid bullerberäkningar enligt vedertagna metoder. Planens genomförande bedöms inte medföra att gällande riktvärden för trafikbuller överskrids vid närmaste bostadshus.

Se även kommunens kommentar vid avsnittet Sammanfattning-samlade synpunkter och rubriker "Bebyggelse" och "Sociala perspektiv" i början av denna samrådsredogörelse.

Kommunen har kännedom om att Parkslide finns inom planområdet och behöver hanteras vid detaljplanens genomförande. Det finns redovisat i planbeskrivningen.

Privatperson 27

Hej, jag bor i närheten av tomten. Jag ville bara ta en stund för att framföra min uppskattning för den imponerande trafikanalysen ni har genomfört i er detaljplan för 10:19. Fullt komplett och saknar inte några detaljer. Ni har verkligen tagit hänsyn till alla trafikrelaterade utmaningar och planerat för att hantera dem på ett effektivt sätt. Bra jobbat! Ps. Behövs inte mer utredningar i detta ämne, finns risk att det då går utanför ramen för vad detaljplanen ska belysa.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 28

Jag ville bara notera att det inte finns några brister i informationen eller i några av detaljerna när det gäller trafikspekterna i er detaljplan för Berga 10:19. Ni har verkligen täckt alla relevanta aspekter och lämnat ingen osäkerhet. Det är mycket uppskattat.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 29

Jag ville bara ta en stund för att uttrycka min uppskattning för den genomtänkta detaljplanen ni har delat med er av för samlingslokalen på Berga 10:19. Det är tydligt att ni har lagt ner mycket tid och ansträngning på att skapa en omfattande och väldigt väl genomtänkt plan. Bra jobbat! Detaljplanen är utan tvekan redo för att klubbas igenom av KF.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 30

Jag vill meddela kommunen att vi cirka 80 personer i området är väldigt rädda över det beslut som den socialdemokratiskt styrda länsstyrelsen i Kalmar när det gäller tillstånd att bygga moské i centrala Kalmar kommer innebära för oss när ni ej har kontrollerat vilka personer som står bakom såsom IS medlemmar mm? Ta gärna kontakt med säkerhetspolisen innan byggtillståndet beviljas.

Kommentar: Noteras. Avseende synpunkt om trygghet se kommunens kommentar i avsnitt Sammanfattning-samlade synpunkter och rubriken "Sociala perspektiv" i början av denna samrådsredogörelse.

Privatperson 31

Det finns absolut INGENTING i vår grundlagsskyddade religionsfrihet som ger någon rätten att bygga sådana monument i religionens namn. Tvärtom syftar religionsfriheten primärt till två viktiga och snarlika rättigheter:

– Rätten att slippa religion helt – Och rätten att slippa att staten lägger sig i vilken religion enskilda människor väljer att tillhöra. Kristnas, judars, buddhisters, ateisters, och så vidare, RÄTT att inte pådyvlas islam... ..vare sig i form av böneutrop, förändringar i stadsbilden, antisemitisk propaganda eller annat... ..står naturligtvis mycket högre än hitflyttade individers önskan om att göra om Sverige till Mellanöstern för att få känna sig "som hemma".

Kommentar: Noteras. En detaljplan är ett juridiskt styrande dokument som bestämmer hur mark och vatten får användas. En detaljplan styrs av plan- och bygglagen tillsammans med Boverkets föreskrifter om detaljplan. Det är inte möjligt att i en detaljplan styra hur till exempel ett företag, en förening, ett trossamfund eller en privatperson väljer att agera eller bedriva sin verksamhet utöver det som gäller mark och vattenanvändning.

Privatperson 32

Det är verkligen tydligt att ni har gjort er hemläxa och tagit hänsyn till olika faktorer som kan påverka framtida byggprojekt på Berga 10:19. Det är mycket imponerande. Detaljplanen är komplett och rekommenderar att ni går ut på antagande direkt. Ser ingen anledning till att utöka processen till granskning.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 33

Jag har tagit del av ert arbete och läst er PM angående naturvärden inom detaljplanområdet på del av Berga 10:19. Det är uppmuntrande att se den noggranna sammanställningen av naturvärden i det aktuella området. Genom att ta hänsyn till den befintliga miljön och dess biologiska mångfald visar kommunen en stark vilja att bevara och skydda naturen i samband med planeringen av det nya detaljplanområdet. Den beskrivande informationen ger en tydlig bild av områdets karaktär och bidrar till att öka förståelsen för dess naturvärden. Att inkludera egna observationer och data från Artportalen visar på en helhetsbild av områdets naturtillgångar. Det är positivt att kommunen har tagit sig tid att genomföra en inmätning av större träd, vilket är avgörande för att säkerställa en korrekt bedömning av skogens hälsa och potential. Sammantaget ger denna rapport en solid grund för att integrera naturvärdena på ett hållbart sätt i den framtida planeringen av området. Tack för ett bra arbete! Väldigt positivt!!

Kommentar: Noteras.

Privatperson 34

Hej, bra jobbat med naturvärden. Nu råder det inte längre någon tvekan om frågan! Den detaljerade beskrivningen av områdets naturtillgångar och den noggranna inmätningen av större träd visar på kommunens dedikation till att bevara och skydda den existerande naturen i samspel med exploateringen! Genom att ta hänsyn till även de minsta detaljerna visar kommunen sitt ansvarstagande gentemot hållbar planering och bevarande av grönområden.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 35

Fantastiskt bra arbete ni gjort och märks att ni bemött frågorna om natur seriöst och komplett! Det är bra att se att kommunen tar hänsyn till områdets naturvärden genom att genomföra en så noggrann sammanställning. Trots att naturvärdena i detta fall är små!

Genom att identifiera och dokumentera skyddsvärda träd visar kommunen att de tar sitt miljöansvar på stort allvar. Tycker denna fråga nu är fullt utredd och fokus kan läggas på annat.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 36

Märks att ni lagt mycket jobb på natur och naturvärden trots att de inte är så stora i det här fallet!

Kommunens noggranna sammanställning av naturvärden i området är ett steg i rätt riktning mot att skapa en hållbar detaljplan som tar hänsyn till den naturliga miljön. Genom att inkludera egna observationer och data från Artportalen har kommunen skapat en omfattande översikt över områdets biologiska mångfald. Tycker ni gjort ett bra jobb, jag är positivt inställd!

Kommentar: Noteras.

Privatperson 37

Enligt detaljplanen bedöms det vara låga kultur och naturvärden i området. För de boende i området och de med kolonistugor har nuvarande grönområde stor betydelse då området ses som en grön lunga där olika fågelarter, rådjur m.m. skänker en känsla av gemytlighet och bidrar till en grön stadsbild. Även om detaljplanen visar att vissa träd kommer vara kvar kommer nuvarande upplevelse av ett bostadsområde med omgivande grönska försvinna. En så pass stor förändring av stadsbilden gällande stora byggnader med tillhörande lokaler och parkeringsplatser kommer förfula stadsbilden.

Boenden i området risker också förlora tillgången till nuvarande besöksparkeringar då Moskéns parkeringsplatser inte kommer att räcka till när bön, aktiviteter, möten m.m. kommer ta plats.

Att eventuella religiösa ceremonier utomhus, klockringningar, böneutrop, enligt detaljplanen endast kommer ge upphov till tillfälliga ökningar av ljudutsläpp inom området behöver förtydligas. Detta då dessa ” tillfälliga” störningar har uppgetts, på vissa orter där Moskées uppförts, uppgå till böneutrop 5ggr per dag då man kallar till bön. Ytterligare har tillstånd till högtalare givits vilket generat att ljudet färdats längre än beräknat beroende på vind. I Botkyrka hörs tex utropet upp till 5 minuter och färdas över boendeområden.

Även om det har uppgetts i media att muslimska föreningen inte kommer ha böneutrop kan detta förändras via ansökan när byggnaden väl är uppförd. Finns det en plan för att hantera en sådan ansökan då och en konsekvensanalys gällande boende i området?

Ritningen av byggnaden visar ett litet torn men enligt media planeras tornet bli väldigt högt. Varför godkänna detaljplanen med ett torn om inga planer finns i framtiden gällande böneutrop? Vad är syftet med tornet?

Marken där byggnaden uppförs är väldigt långsmal och ger inga utrymmen för tillbyggnad vid behov utan att ytterligare förändra området. Planeringsmässigt borde en yta av annan storlek och omgivning ge mer optimal framtidsprospektering. Har analys gjorts ur denna aspekt?

Enligt tjänsteskrivelse KS 2022/0782 ska den religiösa samhällsservicen stärkas i området. Men syftar inte en sådan formulering på en bekräftelse på att nuvarande segregering redan är hög och nu och kommer att riskera att öka ytterligare. Är detta syftet med Moskéns placering och har en konsekvensanalys

gjorts gällande segregationen i Norrliden med tanke på byggandet av en Moské just där?

Finns farhågor på att prisbilden gällande bostadsrätter och kolonistugor kommer sjunka i området. Är detta något kommunen tagit med i reflektionen? Och hur kan detta i så fall motverkas?

Enligt kommunens handlingsplan KS 2015/0742 ska integrations aspekter beaktas i all samhällsplanering såväl fysiskt som socialt. Har detta beaktats? Finns risk att socialt och kulturellt deltagande i samhällslivet minskar då en muslimsk föreningslokal även uppförs i ett redan segregerat område? I handlingsplanen finns även uttryckt behov av att utveckla befintliga mötesplatser mellan nya invandrare och lokalsamhället. Motverkar inte detta bygge det syftet? Eller räknas ett segregerat Norrliden som ett eget lokalsamhälle.

Slutligen vill jag framföra att Moskén i sig är inget bekymmer. Det är placeringen som bekymrar mig. Kalmar är stort och det borde inte vara några problem med att hitta andra lämpliga markområden som ändå gynnar det muslimska samfundet. Jag är mycket intresserad av att veta hur ni kom fram till denna placering och om ni funderat över andra alternativ samt om dessa alternativ erbjudits det muslimska samfundet.

Kommentarer:

Kommunen har gjort bedömning och redovisat i planhandlingar att stadsbilden kommer att förändras om planområdet bebyggs och delar av trädbeståndet försvinner. Denna förändring anses utgöra en mindre påverkan inom tätorten generellt och på den aktuella platsen eftersom grönområdet och träd i norra och östra delen av planområdet och även trädbeståndet söder om planområdet kommer att finnas kvar. I kommunens övergripande planer finns vidare intentioner redovisade att vägområdet vid Norrlidsvägen ska omgestaltas och ny bebyggelse bör tillkomma. Planförslaget anses följa de övergripande planernas intentioner.

Planuppdraget omfattar endast att utreda planområdets förutsättningar och lämpligheten för ny bebyggelse, inga alternativa platser har utretts.

I framtagandet av en detaljplan tittar vi på hur social hållbarhet i området kommer påverkas av att den fysiska miljön förändras, utifrån vad vi kan påverka med stöd i plan- och bygglagen. I det arbetet väger kommunen allmänna intressen mot enskilda intressen för att finna lösningar så att syftet med planen kan uppnås på ett ändamålsenligt sätt. I den mån plan- och bygglagen tillsammans med Boverkets föreskrifter om detaljplan tillåter, försöker vi även bidra till att uppfylla andra strategiska dokument som Kalmar kommun har tagit fram, till exempel Strategin för etnisk och kulturell inkludering.

Strategin för etnisk och kulturell inkludering 2022–2025 fastslår att alla invånare i Kalmar oavsett etnisk och kulturell bakgrund ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter att förverkliga och utveckla sitt vardagliga liv samt känna sig delaktiga i kommunen. Strategin rekommenderar bland annat att kommunen ska verka för att det finns arenor för både spontana och organiserade möten, vilket möjliggörs genom detaljplanens genomförande och planbestämmelserna centrumändamål och besöksanläggning.

Prisbild: Att bo och verka i en kommun som växer och förtätas innebär att man behöver tåla viss förändring i sin närmiljö. I arbetet med att ta fram förslag till detaljplan har

kommunen gjort avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen för att anpassa till befintlig bebyggelse. Detaljplanen har utformats så att delar av befintlig natur sparas, med fokus på de områden där högsta naturvärden finns. Kommunen gör bedömningen att konsekvenserna för de boende och innehavare av kolonilotter i närområdet är i nivå med vad som anses vara normalt vid ett förtätningsprojekt i staden.

Parkering: För beräkning av parkeringsbehov tillämpats kommunens parkeringsriktlinjer som tar hänsyn till framtida byggrätt och vilka målgrupper anses besöka och trafikerar ett bebyggelseområde. Parkeringsbehov ska lösas inom den egna fastigheten. Detta redovisas i planförslaget och framtaget Trafik-PM. Vid ett stort och periodvis återkommande (vecko- eller månadsvis) evenemang som det kan bli vid en mindre besöksanläggning, har kommunen gjort en uppskattning att ett besöksantal kan uppgå till cirka 750 personer, vilket kan betyda att cirka 100 - 450 personbilar angör området. Antal bilar kan variera och beror på i vilken utsträckning besökare samåker eller använder kollektivtrafik alternativt cyklar eller går. Planområdets läge intill kollektivtrafiken och utbyggt gång- och cykelnät bedöms bidra med att flertal personer inte kommer med personbil vid sitt besök.

Bilparkeringar bör generellt inte dimensioneras för besöksstoppar för att undvika stora parkeringsytor som stor tomma övriga tider. Vid särskilda evenemang eller högtider då man utgår ifrån att allmän platsmark kan komma att tas i anspråk ska det göras en ansökan hos polisen. I tätt samarbete med arrangören, Polismyndigheten i samråd med Kalmar kommun arbetas fram ett koncept för att hantera större trafikflöden eller/ och parkeringsbehov. Eftersom planområdet ligger i nära anslutning till busslinje 405 som har en god turtäthet, anses det finnas möjlighet att kunna hänvisa besökare till parkeringar vid arenaområdet eller liknande större parkeringsplatser, som busslinje 405 trafikerar.

Besöksparkeringar för boende i norr utgör enskild parkering, där fastighetsägaren själv ansvarar för att parkeringsregler följs.

Minaret/ ljud: I plan- och bygglagen finns det ingen möjlighet att reglera om och i så fall när en minaret får uppföras eller om den får ha bönentrop. Jämförelsevis går det inte heller att bestämma om eller när kyrkklockor får ringa. Det finns inte heller bestämmelser i plan- och bygglagen eller Boverkets föreskrifter som identifierar en byggnad som minaret. Därför använder vi oss i detaljplanen av beteckningar centrumändamål, besöksanläggning och torn. Ljudstörningar som kan uppkomma vid tillställningar från samlingslokaler, restauranger, konserthus, besöksanläggningar eller inom bostadsområden hanteras via miljöbalken och där har kommunen tillsynsansvar och hanterar aktuella, platsrelaterade ljudstörningar som ett särskilt ärende.

Torn, bönentrop, långsmal byggnad: Planförslaget medger en möjlighet att uppföra ett torn som är fristående eller sammanbyggt med annan byggnad. Tornet är en mindre och smal byggnadsdel. Detta är ett element som bidrar till att ge byggnaden en egen skulptural karaktär, vilket är en utformning som stämmer överens med ändamålet för en samlingslokal och besöksanläggning.

I planbeskrivningen finns olika illustrationer och en 3D-visualisering som ska förmedla för allmänheten och berörda hur planområdet ska kunna se ut när det har bebyggts utifrån planförslagets regleringar. Av bilderna framgår att både ny byggnation samt ytor för parkering och övrig utemiljö kan rymmas inom planområdets gränser.

Privatperson 38

Jag ville bara notera att det verkligen inte finns någon brist på information eller detaljer i er detaljplan. Ni har verkligen täckt alla viktiga aspekter och gett en komplett bild av ert arbete. Bra jobbat! Ni kan utan tveka gå till antagande redan nu.

Kommentar: Noteras.

Privatperson 39

Det är extra viktigt att åsikter från aktuellt område får tyngd i detta ämne. Byggnaden som önskas uppföras är stor till ytan och tar mycket av den grönska som finns och som är en fin ”lunga” i kommunen. Det har redan tidigare tagits bort för många sådana områden. Höjden är också väl tilltagen då ett torn ej passar in i miljön och behovet inte finns för ändamålet. I vårt samhälle måste alla redogöra för var pengar kommer ifrån som ska användas. Detta bör gälla även insamlade medel som ska användas i vårt samhälle. Det sistnämnda kanske inte har med detaljplanen att göra men är en viktig synpunkt.

Kommentar: Kommunen har gjort bedömning och redovisat i planhandlingar att stadsbilden kommer att förändras om planområdet bebyggs och delar av trädbeståndet försvinner. Denna förändring anses utgöra en mindre påverkan inom tätorten generellt och på den aktuella platsen eftersom grönområdet och träd i norra och östra delen av planområdet och trädbeståndet söder om planområdet kommer att finnas kvar. I kommunens övergripande planer finns vidare intentioner redovisade att vägområdet vid Norrlidsvägen ska omgestaltas och ny bebyggelse bör tillkomma. Planförslaget anses följa de övergripande planernas intentioner.

Planförslaget medger en möjlighet att uppföra ett torn som är fristående eller sammanbyggt med annan byggnad. Tornet är en mindre och smal byggnadsdel. Detta är ett element som bidrar till att ge byggnaden en egen och skulptural karaktär.

Planförslaget ger möjlighet att uppföra ny byggnation med en nockhöjd upp till 14 meter, vilket motsvarar cirka 3 våningar inklusive takutformning och är ungefär lika högt som bebyggelsen inom angränsande bostadsområde i norr. Förslag på nockhöjd för torn är 20 meter. Ett torn avläses i ett sammanhang med befintliga byggnader och träd samt tillkommande byggnader. Det innebär att tornet är mer eller mindre synlig beroende på var man står. Detaljplanen möjliggör att tornet kan sticka upp i förhållande till den nya byggnaden, däremot inte i förhållande till existerande bebyggelse.

I närområdet finns olika byggnationer såsom vattentornet, flerbostadshus vid Trollbackevägen och Alice Babs gata som sticker upp eller har en betydligt högre byggnadshöjd än bostadsområdet norr om planområdet. Ny bebyggelse vid planområdet bedöms medföra en påverkan på stadsbilden eftersom det inte finns bebyggelse där idag, vilket har redovisats i text och visualiseringar i planbeskrivningen. Förändringen anses dock utgöra en vanlig förekommande förändring i tätbebyggda områden generellt och kommunens övergripande plandokument har redovisat intentionen på bebyggelsekomplettering längs Norrlidsvägen.

I planbeskrivningen finns olika illustrationer och en 3D-visualisering som ska förmedla för allmänheten och berörda hur planområdet ska kunna se ut när den har byggts utifrån planförslagets regleringar. Av bilderna framgår att både ny byggnation samt ytor för parkering och övrig utemiljö kan rymmas inom planområdets gränser.

Kommunen avser inte att göra några förändringar av höjder för byggnadsverk till granskningen.

Finansiering av framtida byggnation utgör ingen detaljplanefråga och kommenteras därför inte. Kostnader för framtagandet av detaljplan är reglerade i plankostnadsavtalet mellan samhällsbyggnadskontoret och kommunledningskontoret.

Följande sakägare och likställda har inte fått sina synpunkter tillgodosedda:

Berga koloniträdgårdsförening

BRF Kalmarhus nr 20 och 21

Magnus Juhlin

Planchef